

RUH ve MADDE

Cilt : 6 - Sayı : 62 - Mart 1965

Cemiyet adına Sahip ve
Mes'ul Müdür
SUAT TAHSUĞ

Hazırlayanlar :

Dr. Ata Atalay
Feridun Tepeköy
Erol Haras
Ergün Arıkdal
Afif Yesari
Salih Öge
Erol Sevil
Azime N.
Enver Ölçerman
Mehmet Sancar
Çetin Salkök
Ali Erman
Suvar Köseraif

İdarehane ve Cemiyet binası
Taksim, Sıraselviler, Billürcü
Çıkmazı Sümbül Apt. No. 14/2
(Otel Santral Sokağı)

Dizgi ve Baskı :

Baha Matbaası

Kapak Baskı :

Karadeniz Matbaası

Abone ücreti

Yıllık 18 Lira

6 aylık 9 Lira

Haberleşme, Abone ve

Havale adresi :

RUH ve MADDE

P. K. 1157 - İstanbul

RUH ve MADDE'den Sevgili Okuyucularına

Bir insan hakkını arar. Bu onun bileğinin, kılıcının, çalışmasının zekâsının hakkıdır.

Bir insan kendi hakkını başkasına verir.

Bir insan hakkı arar ve hakkı vermeğe çalışır.

Bir insan da vardır ki, bilgi alıp bilgi verecektir.

Bu insanların tüm hikâyesidir. Yoksa güneş yine cömertce parlar; bitkiler yemyeşil kendilerini sunarlar; deniz, gök, yıldızlar tatlı tatlı bir şeyler fısıldarlar. İnsanların gözleri sevgi ile parıldar.

Bir zen hikâyesi der ki : «Bilmeyen için ağaç ağaç, dere dere, dağ dağdır. Arayan için ne ağaç, ağaca ne de dağ dağa benzer. Bilen için dağ yine dağ, dere yine deredir.

Aradaki fark nedir?

Aradaki fark Bilgidir.

Kaba, sert, kısır, çorak, sevgiden mahrum; karışık, bıkkınlık veren, neticesiz mücadeleler ve sebebi bilinmeyen hâdiseler içinde; başıboş, küskün, kendini aldatmaya çalışarak yaşayan insan hep, dışardan gelecek saadeti; bu saadetin bize verileceği seneyi, ayı, günü, saati bekler.

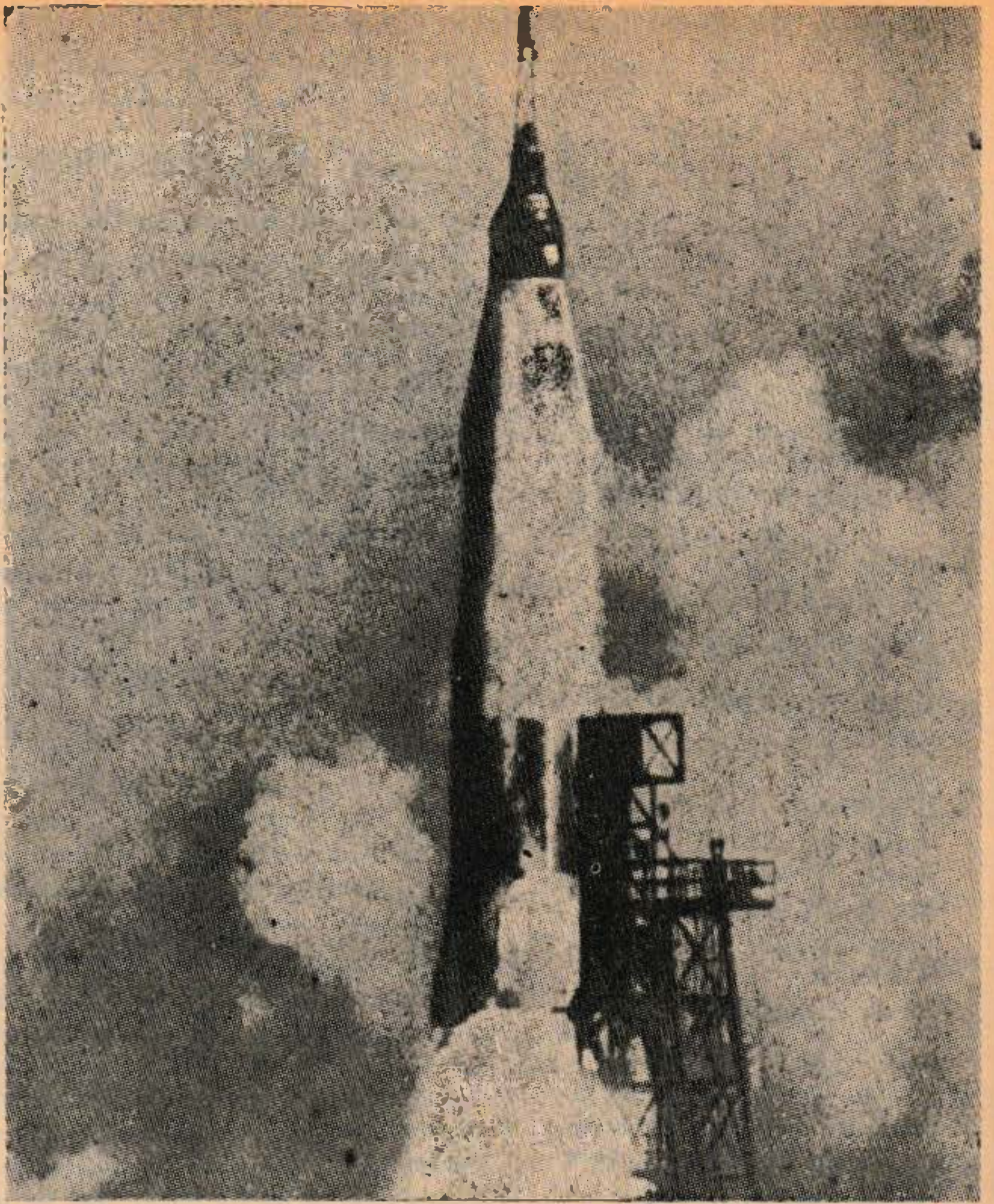
Bu arada acaba, tek başımıza, kaba bir şeyi yumuşatmaya çalışsak; düzensiz bir şeyi intizama soksak; güzellik ve doğruluk için bir mücadeleye girişsek; olayların sebepleri üzerinde dursak; kendimiz ve civarımızın gerçek durumunu görmeye çabalasak; hüznün, dünyaya darılmanın ya da aksine dünyayı fethetmeye çalışmanın faydasızlığını anlasak; içinde bulunduğumuz nizam içinde bize en çok yakışanı bulup onu imanla gerçekleştiresek?

Bunlar çok basit, çok çocuk oyuncağı gibi şeyler; bununla ne değişir! diye bir soruldukte cevap şu olacaktır : Yüzbinlerce cilt kitab okuyun. Bunlardan insanlığın mutluluğunu çıkarın ve şu dünyaya tatbik edin.

Belki de görüş açımızı değiştirmemiz lâzım gelecek. Gerçekten düşünmeyi ve düşüncelerimizi tatbik etmeği öğrendiğimiz gün var olduğunu sanmakta olduğumuz dünyadan çok daha başka bir dünyada yaşadığımızı sezmeye başlayacağız ve belki de yarının dünyasını anlamak liyakatine daha çabuk kavuşacağız.

İşe kendimizden, günlük hayatımızdan ve hemen başlayalım... Başkalarını suçlamak binlerce yıldır insanlığa saadet getirmedi.

Relativite

Her ilmin olduğu gibi, fiziğin de kendine has bir metodu vardır.

Fiziğin metodu karakter bakımından matematiksel bir manzara arz etmektedir. Matematiksel analize başvurmadan bir fizik mevzuunun anlatılması ne kadar güç ise aynı derecede anlaşılması da güçtür.

Bu sebeple, fizik bilgisi bakımından gayrimütecanis bir manzara arz eden bir okuyucu karşısında, mevzuun herkes tarafından anlaşılabilmesini temin maksadiyle, ne kadar mevzuu matematik mefhumlardan uzaklaştırmağa gayret gösterirsek göstereyim gene de hiç olmazsa normal bir fizik bilgisinin ve fikrinin bütün okuyucular tarafın-

dan bilinmekte olduğunu peşinen kabul edip buna göre mevzuu ele almak istiyoruz. Zira bütün gayretlerimize rağmen matematiksel esaslar dışında mevzuun anlatılması pek te mümkün değildir.

Önce, Einstein'in relâtivite teorisinin ne olduğunu bilmediğimizi farzedelim. Fakat, bu teorinin çok mühim bir değer taşımakta olduğunu ise herkes bilmektedir. Bu teorinin ehemmiyeti her şeyden evvel kendisine has hususiyetinden doğmaktadır. Relâtivite teorisi, herne kadar fizik sahasında doğmuş ve fizikçileri alâkadar eden bir teori olarak düşünülmesi icabeder ise de hakikatte durum hiç te böyle değildir. Yani, bu te-

ori, mevzuu itibariyle fizik sahasının dışına taşmış ve böylece felsefe sahasına ve oradan da insan düşüncesine intikal ederek yeni bir görüş açısını insanlığa hediye etmiştir. İşte teorinin herkes tarafından işitilmiş olması ve ehemmiyeti buradan gelmektedir. Ayrıca, relâtivite teorisinin doğmasıyla MODERN FİZİK dediğimiz bir çığır da açılmış oldu. Acaba, bugüne kadar fizik sahasında bunca teoriler ve keşifler yapıldığı halde neden dolayı bunlar fiziğin muayyen bir sahasında kendilerine ait yerleri işgal etmekle kaldılar da sadece relâtivite teorisi yepyeni bir çığırın açılmasına sebebiyet verdi ve böyle bir imkânı temin etti? Bu noktanın aydınlatılması cidden çok mühimdir. Sebebine gelince: Relâtivite teorisi, fiziğin herhangi muayyen bir köşesini aydınlatan bir keşif değildir. Bu teori, doğrudan doğruya bütün fizik ilminin topyekûn üzerine oturduğu temel ile yakından alakalı bir keşiftir. Bu sebeple, relâtivite teorisinin ortaya çıkmasıyla, bütün fizik şubelerinin yeni baştan sıkı bir kontrolden geçirilmesi, lüzümlü kısımlarının tashih edilmesi, tadil edilmesi ve nihayet dünya görüşümüzün de tadil ve tashih edilmesi zarureti kendisini açıkça hissettirmiştir. Ve netice de böyle olmuştur. İşte böylece, klâsik fizik devri kapanmış ve onun yerini, modern fizik devri işgal etmiştir.

Şu halde, relâtivite teorisi, fizikte bir devrin kapanmasına ve yeni bir devrin açılmasına amil olmuş şumullü ve kudretli bir teori olarak karşımıza çıkmaktadır.

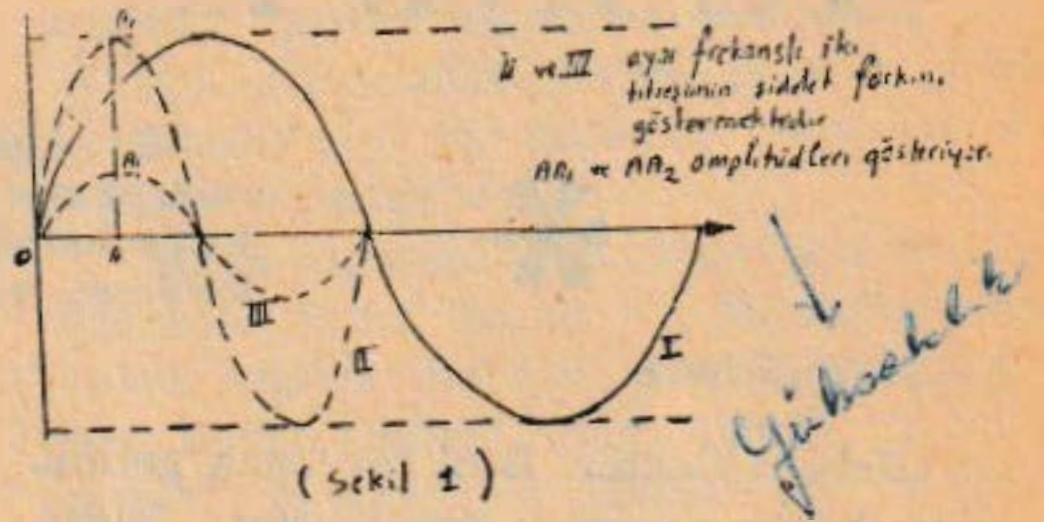

İnsanlık kademesine erişmiş bir varlık, iki mevcudiyeti birbirinden tefrik etmekle mazhariyetine sahip bulunmaktadır. Yani, insan, «Ben» diye isimlendirdiği kendi varlığını, kendi dışındaki mevcudiyet aleminden ayrı bir hüviyet olarak farketmektedir. Şimdi biz burada «şuur» mefhumuyla «Ben» dediğimiz kendi varlığımızın sembolünü birleştirmek üzere bir sözleşme yapalım. Yukarıda gördük ki, «Ben» dediğimiz «Şuur» un dışında bulunan her şey (mevcudiyet), «Dış Âlem» çerçevesi dahilinde bir mevki işgal edecektir. İşte, tabii ilimlerin vazifesi, «ben» in dışında bulunan «dış âlem» i etüd

etmektir. Ayrıca şu noktaya da işaret edelim ki; bu gün, artık tabii ilimler arasında mevcut bulunan sınırlar sür'atle kaybolmağa başlamıştır. Bazı hadiselerin daha geniş kanunlar çerçevesi içinde cereyan etmesi, zaruri olarak bu sınırların gittikçe belirsiz hale gelmesine sebep olmaktadır.

Şuur, dış âlemin mevcudiyetini duyu organları vasıtasıyla idrak etmektedir. Bu sebeple, şuurumuzu, bir kaleye hapsedilmiş bir mahpus olarak tasavvur edebiliriz. Kalenin dışı, bittabi dış âlemi temsil edecektir. Bu takdirde duyu organlarını, kale duvarla-

rına açılmış pencerelere benzetebiliriz. İşte bu pencereler vasıtasıyla ancak, şuurumuz, dış âlemi görebilmektedir. Bununla beraber, şuur, hernekadar dış âlemden duyu organları vasıtasıyla haberdar olmakta ise de, bu duyu organları öyle yapılmıştır ki, dış âlemin bunlar vasıtasıyla görebildiğimiz kısmını bize olduğu gibi aksettirip gösterememektedirler. Şu halde insan, mutlak hakikati ancak kendisine göre ifade edebilecek bir kadere sahiptir diyebiliriz. Belki de duyu organları bize dış âlemi olduğundan daha da güzel daha şairane ve daha enteresan bir şekilde göstermektedirler! His plânı değerlendirmelerinde bunun bariz misalleriyle karşılaşmak her zaman mümkündür.

Ancak, dikkat edilecek olursa duyu organlarının, tesirleri transforme etmeleri keyfiyeti, ilim noktai nazarından bir mahzurdur. İlmin gayesi hakikati bilmektir, yoksa dış âlemin güzel ve zevk veren İNTİBALARIYLA mest olmak değildir. Bu sahayı güzel san'at erbabına bırakmak lâzımdır.

(Devamı 37. sayfada)

Zerdüşt, Hürmüze, büyük yaratıcıya sordu: Konuştuğun ilk adam kimdir?

Hürmüz cevap verdi: O, cesurların başındaki güzel Yima'dır.

Ona, bana ait dünyalara nezaret etmesini emrettim ve ona, altın bir kılıç, bir zafer kılıcı verdim.

*Ve Yima, güneşin yolu üzerinde ilerledi; saf yaratılmış şanlı Airyana -
Vaeja'daki cesur adamları topladı.* *Zend Avesta*

İlâhi Yol Göstericiler:

RAMA..

Ey Agni! Kutsal Ateş! Odunda uyuyan ve kurban mihrabının üstünde parlak alevler saçan sen! Sen kurbanın kalbi, duanın cesur yükselişi, her şeyde saklı ilâhî kıvılcım, ve Güneşin muzaffer ruhusun.

Veda'lardan.

Edouard Schuré

«Babam Göktür. Beni meydana getirdi. Ailem bütün o semavî varlıklardır. Anam, büyük yeryüzüdür.»

Dört veya beşbin yıl evvel, kuru otlar yakılan bir toprak mihrabın önünde bir Veda * şairi bu şarkıyı söylüyordu. Derin bir kehanet, öngörü, devasa bir şuur bu acayip sözlerde nefes almaktadır. İnsanlığın çifte menşeinin sırrını ihtiva ediyor. Yerden evvel ve ona üstün olan, insanın Tanrısal modelidir. Fakat onun vücudu, kozmik bir cevher tarafından döllenmiş yeryüzü elemanlarının mahsulüdür. Uranos'la büyük Ana'nın kucaklaşması, sembolik lisanda yeryüzündeki tomurcukları ilkah eden (dölleyen ruhlar) ruhî monad'lar (ferdler) dir.

Bu **Organizatör Prensipler** olmaksızın madde cansız ve dağınık bir yığından ibarettir. Dünyadaki dağlar ve kıt'alar, Veda şairine göre yerin rahmidir. Gök ise **Varuna**, Yunanlıların Uranus'u, **Görünmeyen Nizamı** temsil eder. Fizik ötesi; ebedî; zeki; bütün zaman ve mekânın sonsuzluğunu ihtiva eder.

Eski an'anelere göre yeryüzüne muh-

* Hintlilerin mukaddes metinleri

telif ırklar, muhtelif devrelerde gelmiştir. Bunlar, birbirini takib eden yaratılmalar gibidir. Zaman zaman kıt'alar batmıştır. Her kıt'a, binlerce sene boyunca nebat ve hayvanları meydana getirmiş, ve başka bir ırkı doğurmuştur.

Brahmanik an'anelere göre, medeniyet yeryüzünde ellibin sene evvel cenup kıtasında (Mu kıt'ası) kırmızı ırkla başlamıştır. O zaman Avrupa ve Asyanın bir kısmı su altında idi. Bu mitolojiler önceki bir devler neslinden bahsederler. Tibetteki bazı mağaralarda insandan ziyade maymuna benzeyen devasa insan iskeletleri bulunmuştur*. Bunlar ilkel, mutavassıt, hayvanlığa çok yakın bir insanlığı temsil ederler. Bunların ne anlaşılır (belirli hecelerden meydana gelmiş) bir dilleri, ne içtimai organizasyonları (yani aile, kabile v.s.) ne de dinleri vardı. Zira bu üç şey, bu teslis, üçü birden zuhur etmiştir. Çok ilgi çekici bir Kelt üçlemesinde, (Fransa'nın kuzeyindeki Brötonların ataları; Gollualardan evvelki halka ait bir şiirde) şöy-

* Not: Bugün meşgul olunan «Kar adamı» veya Tivrattaki **Nefilimleri** = «eski zamandan zorba ve şöhretli adamları» (Tekvin, Bab 6, Ayet 4) düşünebiliriz.

le denilmektedir: «Tanrı, Işık ve Hürriyet; bu üç şey en başta ve aynı zamandadır.

Kelâmın, sözün, ilk hecelemeleri ile, zuhuru ile cemiyet doğar, ve İlâhi nizamın müphem bir sezilişi belirir. Bu Adem'in ağzında Yehovanın nefesidir. Hermes'in kelâmı, ilk Manou'nun kanunu, Prométhé'nin tanrılardan çaldığı ateştir. Beşer'in hayvanlığında bir tanrı ürpermektedir.

İlk önce, cenup kıt'asında ve eski Mısır an'anelerine atfen Platon'un zikrettiğine göre Atlantis kıt'asında kırmızı ırk yaşamıştır. Büyük bir afet kısmen bu yerleri harab etmiş ve bakiyelerini dağıtmıştır. Birçok Polinezya kavimleri, kuzey Amerika yerlileri ve Meksikadaki Aztekler, medeniyetleri geri gelmemek üzere kaybolan, bir zamanlar maddi bir şaşaa, kudret ve zenginlik içinde yaşamış bu kırmızı ırkın bakiyeleridir. Bütün bu zavallılar ruhlarında ümitsizce ölen eski ırkların şifa bulmaz melankolisini, hüznünü taşırlar.

Kırmızı ırktan sonra dünyaya siyah ırk hâkim oldu. Siyahlar Avrupanın güneyini tarih öncesi çağda istilâ ettiler ve beyazlar tarafından geri püskürtüldüler. Hâkimiyetleri sırasında siyahların yukarı Mısır'da, Hindistan'da dini merkezleri vardı. Şehirleri Afrika dağlarında, Kafkasya ve Orta Asya'da kurulmuştu. İçtimai organizasyonları mutlak bir teokrasi idi. En üstün mevkide tanrılar gibi korkulan rahipler vardı. En aşağıda, belirli bir ailesi olmayanlar, iptidai kabileler, esir kadınlar vardı. Bu rahiplerin derin bilgileri vardı.

Kâinatın ilâhi birliği, yıldızlara tapma inancı Sabailik ismi altında beyazlara onlardan geçmişti. Fakat siyah rahiplerin ilmi ile halkın kaba putperestliği (fetişizmi) arasında hiç bir mutavassıt tabaka yoktu. İdealist san'at, sembolik bir mitoloji pek mevcut değildi. Bunun yanında, cesim taş kitleleri ile yapılan binalar, esirlerin çalıştırıldığı vasi fırınlarda maddenlerin eritilmesi tarzında tatbikatı olan ileri bir teknikleri vardı. Bu fizik mukavemete, ihtirasın enerjisine, bağlanma kabiliyetine sahip kuvvetli ırkda din de deh-

şetin kuvveti ile hüküm sürdü. Tanrı ve tabiat bu çocuk kavme mabetlerin kapılarına ve bayraklara resmedilen canavarlar tarzında gözüküyordu.

Eğer Afrika güneşi bu kara ırkı meydana getirdi ise kutbun buzları da beyaz ırkın doğuşunu gördü. Bunlar Yunan mitolojisindeki Hyperboréen'ler (kutup ötesi insanları) idi. Bu adamlar kızıl saçlı, mavi gözlü idiler. Şimalden, kutup ışıkları (fecirleri) ile aydınlanan ormanlardan gelmişlerdi. Köpekleri ve ren geyikleri vardı. Kâhin kadınların yol gösterdiği cesur şeflerin idaresinde idiler. Altın saçlar ve mavi gözler; geleceği haber veren renkleri bunlar. Bu ırk dünyaya, gök yüzünün özlemine taşıyan güneş ve mukaddes ateş kültünü getirecekti. Bazan onun haşmeti karşısında tam bir tapınma duygusu ile secdeye varacaklardı.

Bütün diğerleri gibi, kendi kendini tanımazdan evvel beyaz ırk da vahşet devirleri geçirdi. Onların ayırd edici vasıtaları, ferdi hürriyet zevki, ölçülü bir hassasiyet, muhayyileye idealist ve sembolcü bir yön veren bir zekâ hâkimiyeti idi. Hassasiyet, bağlılığı doğurdu; erkek bir tek kadını tercih etti. Bu yüzden aile prensibinin esasını teşkil eden monogami = tek kadınlı aile tipi bundan neş'et etti. Hürriyet ihtiyacı ve içtimaileşebilme temayülü seçim esasına dayanan klanı meydana getirdi; ideale bağlı imajinasyon beyaz kavimlerde dinin merkezi ve kökü olan ecdat ibadetini getirdi.

OKUYUCULARA

BİLDİRİ :

Bedri Ruhselman'ın «RUH ve KÂİNAT» isimli kitabına sahip olup da satmak isteyen okuyucularımızın, bu eseri okumak ihtiyacını duyan ve piyasada mevcudu kalmadığından temin edemiyen diğer okurlarımıza duyurmak üzere, adreslerini bize bildirmelerini rica ediyoruz.

RUH ve MADDE

Bir şarkı söylenmede

kendiliğinden..

Yazan: Suvar KÖSERALF

(1) «İçimize bir düşünce doğunca, kendi kendimize şunu sormalıyız: Acaba bu fikrin ilk sahibi kimdi? Benden önce kim düşünmüştü onu, kim dile getirmişti?» Okumak beni çok sarıyor, yapmaya zorunlu olduğum işlerden arta kalan zamanımı okumaya ayırıyorsam iki nedenden ötürü bu. Biri bilmediklerimi öğrenmem, diğeri bildiklerimi öğrenmem. Denebilir ki «bildiklerimi öğrenmek hiç te iyi bir terim değil; öğrenmek fiili ancak bilmediklerimiz için kullanılır, insan bildiği şeyi nasıl öğrenir, olsa olsa tekrarlar.» Giderek, bilip te anlatamadıklarımı öğreniyorum demeye kalacak olsam, denebilir ki insan konuşabildiği ölçüde düşünür, ancak dile getirebileceklerini bilir. «Biliyorum ama anlatamıyorum ' olmaz. Bilen anlatır. Düşünce varsa mutlaka dile (2) gelir. Eğer dile gelmezse demek ki tam belirmemiştir.»

Bütün bu söylenebilecekleri, belli ölçüler altında, doğrularım. Ne var ki, sözkonusu olan tek tek dünya durumları değilse, anlatımlar da değişik oluyor. Aynı özlü düşünceyi başka başka kimseler başka başka şekilde dile getirebiliyor. Burada da dile getirilebilenle bilineni eştutarak, denebilir ki, söylenenler biraz başka olduğuna göre bilinenler de biraz başkadır. Öyle bile olsa, işte ben bu daha çok anlatımla ilgili öğrenmeye 'bildiğini öğrenmek' demiş oldum. Kaldı ki bence, bilmek terimi dile getirebilmek teriminden daha geniş olsa gerek. Herneyse! Hani okur okumaz içimizde bir ferahlık duyduğumuz, işte tam da benim demek istediğim, nasıl da söylemiş, benden iyi anlatmış demek istediğimi' dediğimiz tümceler, parçalar olur ya. İşte onlar. Daha önce biz de dile getirmişizdir aynı şeyi ama o, en iyi anlatımını okuduğumuz deyişte bulmuştur. Bir düşüncemizi, bir duygumuzu en iyi dile getirdiği için ödünç

alıp bellediğimiz bir mısra, bir söz yok mudur?.

Bu yazıda asıl işlemek istediğimi daha da gerilere bırakacak ya, gene de sırası gelmişken dokunmadan geçemeyeceğim. Şizin de başınıza gelmiştir. İnsan seziyor, duyuyor, anlıyor ki belli bir amaca yönelmiş büyük bir düzen içindedir. Birşeyler olup bitiyor etrafında, hem de nasıl birşeyler! Bu olup bitenlere her varlık kendi içinde gelenlere uyararak katılıyor. Varlıkların kendiliklerinden kattıklarıdır ki bu olup biteni oluşturuyor belki de. Bir yerli yerindelik, bir kendiliğindenlik var ki... Yetiş Cahit Sıtkı Tarancı!

**«Gök mavisinden, yaprak yeşilinden
Bir şarkı söylenmede kendiliğinden.»**

Ne dersiniz deyin, ben bayılıyorum bu mısraya. Her terimi üstünde ayrı ayrı durmak mümkün. Ama, hani cıvıl cıvıl öten kuşu nasıldır acaba diye açıp içine bakarken öldürüp te incelediğimiz kuşu incelemeyi istediğimiz kuştan apayrılaştırmış olmak örneğine benzemesin diye mi nedir, bu işe girişmekten kaçınacağım. Yalnız, bakın örneğin şu «şarkı» sözcüğüne. Bu olup bitenleri şarkıya benzetmekle ne kazanmış oluyoruz? İlkın, olup bitenleri anlamak için onun dilinden anlamak gerek. Bilmediğiniz bir dilde söylenen bir şarkıyı nasıl anlarsınız? Sonra işin içine ölçülülük giriyor, güzellik giriyor ve belki de en önemlisi herkes için olmak giriyor. Senfoni denmemiş, opera, oda müziği denmemiş, şarkı denmiş. Şarkı, belli ölçüler içinde, herkese açıktır. Şarkı, bir bakıma, her söyliyenin ona kendisinden birşey kattığı bir seslenme biçimidir. Sonra bu şarkının kendiliğindenliği, ve gök mavisinden, yaprak yeşilinden söyleniyor olması. Neyse, kuş rahatsızlanmaya başladı, iyisi mi incelememizi burada keselim.

Benim üstünde durmak, birtakım şeyleri benden daha iyi dile getirdiği için sizlerle de paylaşmak istediğim, Selâhattin Batu'nun Varlık dergisi 1/X/1964 sayısında çıkan DÜŞÜNDÜKÇE başlıklı yazısıydı.

İyiliğin ve kötülüğün kendini kendisiyle ödeyiciliğinden, tatlılığın ve öfkenin insandan insana geçiciliğinden sözediyor işin yazar. Tatlılığın ve dostluğun övgüsünü yapıyor.

İnsanların bizimle iyi olmasını mı istiyoruz? Önce kendimiz iyi olacağız. İyi, bizim davranışımızla önce bizde başlar.

Bu noktada şu soru geliyor aklıma: İyi yalnızca davranış alanında var olan bir nitelik midir? Düşüncenin de iyisi, niyetin de iyisi varsa — ki vardır da — bunların başkalarını etkileme gücü ne kadardır?

Yalnızca içimizden geçirdiğimiz, dile getirmediğimiz düşünceler bile karşımızdakileri ilgisiz bırakmaz. Söylemediğimiz hayaller, yalnızlığımızda kurduğumuz düşler dahi karşılığını alır çevremizden, Bunlar bilinmeyen yollardan gidecekleri yerleri bulur... Sezilirler, duyulurlar, anlaşılırlar, Güzel düşüncenin karşılığı da güzeldir Bir iyi niyetin uyandırdıkları da iyi olur.

Yaratıcı zekanın alışılması güç bir yanı. Araştırmacılığa, yaratıcılığa yol açan o keskin, gözden kaçırmaz kuşkuculuğu. Daha o anda kendisine soruyor Selâhattin Batu. İyilik eden hep iyilik mi bulur? Bir ayırma yapıyor yazar. Benim bu dediklerim ancak gerçek insanlar için geçerli diyor Selâhattin Batu, sınırsız derecede bencil olanlar için değil. Gene bir soru şekilleniyor kafamda. Bu dediklerinin onlar için geçerli olduğu insanlar, diğerlerine karşı nasıl davranacak.

Ama bir "tatlı yol" dan ayrılmamalıyız gene de... Onları da anlamalı, hattâ bağışlamalıyız. Havamızı her zaman bağışlamalıyız. Havamızı her zaman sevgi ile aydınlık tutmalıyız.

Erdemlerin başında çokluk sevgi sayılır. neden? Gerçek sevgi diğer erdemleri gerekli kılar, içinde toplar, ondan mı?

Sevmesek insan olabilir miyiz?

Kişioğlu zekâsıyla gururlanır yalnız, kendini beğenir. Ama sevince bağışlar, al-

çak gönüllü olur, boynunu büker, susmayı, saymayı başarır.

Sevgi deyince sabrı da birlikte anlıyorum ben...

Peki, sevmek gerekliliğinin, karşılığında sevgi dolu davranışlar getireceğinden başka bir gerekçesi yok mu? Bu soru şöyle bir soruya yol açıyor hattâ : Sevmek, insan varlığının dıştan gelen bir niteliği midir, içten gelen bir niteliği mi?

İnsanoğlunun almaktan çok vermekten hoşlanan bir yanı da vardır. Ancak bir başkasını mutlu edebince, sevdiklerine kendinden bir şeyler verebilince sevinir.

Ama bu çokluk gizlidir, kendisini zamanla açığa çıkartır. Böylece de görünüşte bunun aksi batar gözümüze hep. Zaten bu yüzden değil midir ki, kişioğlu açıklığında değil, gizliliğinde insandır.

İnsanların o gerçek insanlığa doğru gidişini kımıldatan nedir? Dertler, üzüntüler, sıkıntılar, kısaca acılar bunu böyle yapıyor. Ben bunları ateş dalgalarına benzetiyorum. Bu ateş neler yapmıyor, neler öğretmiyor bizlere! Beklemesini, ağırbaşlılığı, çalışmayı. Acı çekmek nasıl oluyor da yararlı oluyor insana? Karşılanması gereken soru bu şimdi kafamda. Bu ateş soluğumuza kestiğinde, tükendiğimizde, kitaplara, büyük bilgilere sığınırız.

Ne güzeldir onların dünyaları.. Yanmışların, arınmışların iç âlemleri ne güzeldir... Suçlarımızı, eksiklerimizi bizden daha iyi bilirler. Pişmanlıklara düştüğümüz ölçüde, çirkinliklerimizden kurtulduğumuz kadar yaklaşırlar yanımıza, en güzel sözlerini kulağımıza fısıldar, bizi yakan ateşlere onlar da yardım ederler.

Acının gerekçesi ortaya çıkıyor : benlik kabuğumuzu parçalıyor acı, gururumuza kırıyor. Bütün eksikliklerimizle bizi kendimize tanıtıyor.

«Bir kendini beğenmiş kimse bir şey öğretemez» der biri. Ancak kendi eksiklerini görebilenler aydınlanır. Yanılmıyanlar doğru yolu bulamaz, ancak günahları kurtarır kişioğlunu, suçları yanlışları ışığa çıkarır.

(3) «Biz şu evren denen büyük şehirde oturuyoruz; ama ne sokaklarını, ne cadde-

(Devamı 38. sayfada)

*İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin
Ya nice okumaktır.*

*İlim okumadan murad
Kişi Hakkı bilmektir.
Çün okuyup bilmezsin
Ha bir kuru emektir.*

*Okudum bildim deme
Çok taat kıldım deme
Eğer Hakkı bilmezsen
Bu kuru laf emektir.*

*Yiğirmi sekiz hece
Okursun uçtan uca
Sen elif dersin hâce
Manası ne demektir?*

*Yunus Emre der hâce
Gereğe ver yüzümce
Cümlesinin yekreği
Bir gönüle girmektedir.*

Yunus Emre ve ölümsüzlerin dünyası

Bir sürü kitap okumuşuzdur; bir sürü güzel lâf söylemişlerdir bize.. Hangisini kendimize mal ettik? Hangisi benliğimizin derinliklerinden fıskıran kıymetlerle karıştı?

Anlamadığımız şeyleri birbirimize tek rarlamakla ne kazanacağız? Fikirlerin, düşüncelerin, duyguların şuurumuzda acaip bir hayatı vardır. Sanki kök salar onlar orda; çiçeklenirler ve meyvalarını verirler.. Başkalarına verebileceklerimiz kendi meyvalarımızdan olmalı.

Hareketlerimiz de öyle. Adet yerini bulsun diye; nezaketen basmakalıp düşüncelerle hareket ederek nice insanı sıkmış, kırmış, bomboş şeyler vermişizdir onlara. Bunun yerine birbirimize içimizden gelen bir sevgi ile davransak...

Tecrübeleri çok kolaydır bu söylediğimizin. Hayvanlar bile bu dilden anlar. Bir defa İngilterede bir sirkte bir fil kudurmuştu. Korkudan herkes ne yapacağını şaşırıldığı sırada ufak tefek, cılız bir adam sükûnetle filin yanına geldi ve ona tatlı ve hafif sesle bir şeyler söyledi. Koca hayvan derhal sakinleşti. Bu küçük adam Rudyard Kipling'di. Yaptığını kendisi de anlamadı. Zannetti ki file Hintce kelimeler söyleyerek ona müessir oldu..

Hayır; fili teskin eden Rudyard Kipling'in kalbindeki sevgi ve şefkatti.

Çiçeklere severek su verin, meyva ağaçlarını okşayın, hayvanlarla konuşun.. İnsanları anlamaya çalışın; onların dertlerini birlikte düşünün.. Bilmediğiniz şeyi

söylemeyin. Samimi ve hayırhah olun. Kendinizde kusur arayın.. O zaman bilmediğiniz bir dünyanın kapıları önünüzde açılacaktır. Bu dünya kuru lâkırdılar dünyası değildir. Yine Yunustan bir şiiri beraber okuyalım :

*Mana eri bu yolda
Melûl olası değil
Mana duyan gönüller
Hergiz olası değil.*

*Saakingil yarin gönül
Sırçadır sınımayasın
Sırça sındıktan sonra
Bütün olası değil.*

*Can teninle yar iken
Makka kulluk edegör
Can tenden ayrılacak
Kulluk edesi değil.*

Şekillerin, bedenlerin ötesinde bir dünya var. Bu dünya sevgi dolu. Her varlığa saygı duyularak girilecek bir dünya. Burada ölümsüzlük var. Burada ayrılıklar

lacaktır. Bu dünya kuru lâkırdılar dünyası değildir. Yine Yunustan bir şiiri beraber okuyalım :

*Ten fanidir can ölmez
Çün gitti geri gelmez
Ölürse tenler ölür
Canlar ölesi değil.*

*Şol Hızır İlyas ile
Abı hayat içtiler
Bu birkaç yıl içinde
Bunlar ölesi değil.*

yok. Abı hayat içenlerin ülkesi bu. Ancak, bu dünyaya «Canımız tenimizle yar iken», bedenle yaşarken girmek gerek. Kin, nefret, yılgınlıkla ölenlerin dünyası değil.

RUH ve MADDE

5 inci cildini tamamladı.

Beş seneden beri sizlere hizmet edebilmek için bütün imkânları ile çalışan mecmuamızın 5. cildi satışa çıkarılmıştır. Arzu eden okurlarımıza ödemeli olarak cilt ve cilt kapağı gönderebiliriz.

Cilt fiyatı : 25.— T.L.

Cilt kapağı: 5.— T.L.

Sipariş adresi : RUH ve MADDE

P.K. 1157 - İstanbul

MEVLANADAN

Celse tarihi : 16/11/1955

Medyum : Macit Aray

Hazurun : Necmi Bora, Ahmet İrgi,
Bedia Bora

Akıl perdelerini yıkıp geçti.. Adına mecnun dediler. Demekki idrâkin yanı başında ondan çok daha ötelere kadar uzanan cunun diye bir şey vardı.. Cinnetlerimizi makulâta değişmedik. O cinnetler ki ancak hudutları kırıp dağıtılmış olan şuurun istilâ sahalarıdır. O cinnetler ki bize zaptolunmamış cihanları vaad ettiler. Ruhumuzun fezasını aşdılar.. Görülmedik fecirlere doğru kanatlandık.. Hep onunla.. Şiirlerimizi ve bütün ilâhî fısıldanışlarımızı onun dilinden konuştuk. Cinnetsiz insan için bir muayyen hududa kadar gitmek ve bir fikir teatisine ulaşmak belki mümkün.. Fakat bir parça ışığın altında yatan muazzam esrarın lisanına kulak tutması gayri mümkün.. Fecir renkli bir gülün koncalarının esrarını, büyüsunü, idrâk çerçevelerini aşan, fevkalâde varlığını çözmek kabil midir?.. Zamanlar, biz düşünsek de, düşünmesek de boşanıp ovaları istilâ eyleyen barajlar gibi kendi serazat istikametleri üzerinde şahlana, şahlana koşmakta berdevamdırlar. Zamanın fevkine çıkanlar ancak onun sayesinde emellerine erebildiler. Ey benim cinlerim, sizinle ne hoştum. Ey benim akli ancak bir sopa gibi kullanan irademim cezbeleriyle beni buralara kadar getirmiş olan hassasiyetlerimin tuğyanı? Aşkım ve onun sonsuzluğu.. Ben cinletlerimin adamıyım.. Ben cihanımın keşmekeşinde meşgulüm.. Zira bir an ayık kalıyordum onsuzluğun mümkün olabileceğini

düşünüp hakikî kahrihelâsa doğru giderdim. Senin yolunda senin için ancak düşünmememizlik vardır. Raksımız başkasına uymayınca adı cinnet oldu.. Sözümüz başkalarının ağızına uymayınca adı cinnet oldu.. Hıçkırıklarımızın mevzuuna güldüler.. Izdıraplarımızla eğlenmek için bizi takibe başladılar.. Bunlar kimlerdi? Yalınkat akla sahip olanlar.. Tek ayakla yürümek isteyenler.. Koşularının fena mülkünde bir muayyen hududa kadar varabildiğini düşünemiyenlerdi.. Büyüklük mü iddia eyledik.. Hayır.. Çaresizliğimizden yarattık ki, onlar bizi bir adım daha ileri götürsünler. Arıyorduk namütenahi susuzluğun ardından... Her gördüğümüz parıltıya koştuk.. Bunun için akıl kâfi gelmedi.. Bunun için düşündüklerimiz bizi avutamadı, teskin edemedi.. Cehennemlerimizin alevleri kumanda ile durmadı.. Kat'î riyazî prensiplerle söndürülemedi.. çoğaldıkça çoğaldılar.. Her çoğalanın fevkinde yükselen bir araniş vardı ki, benliğim onda idi.. Yani ey insan, sen busun.. Sen cinnetlerinin etrafında raks eden bir körsün.. Ben de öyleyim.. Ben de mecnunum.. Onun elinden.. Ben de raksanım, onun yolunda.. Bütün eflâkim cinnetlerle doludur, onun yüzünden.. Keşke adsız bir merhaleye varıp ne cununum, ne şuurum olmayacak kadar bir sükûna varabilseydim.. Fakat aşksızlığın vereceği huzur, aşkın yaratacağı cununun karşısında bir aldanıştır.

Aşık sevgilisine :

— Bütün maddî varlığımı, gerekiyorsa hayatımı dahi uğrunuzda fedaya hazırım. Gerçekten beni sevdiğinizi söyler misiniz? diye yalvarır.

Sevgilisi:

— Mademki bunca fedakârlığı göze alacak kadar beni seviyorsunuz; inanın, ben de sizi yürekten seviyorum der ve kucaklaşırlar.

Bülbül güle yalvarır:

— Doğan güne karşı gülerek açılmanı kıskanıyorum. Fecrin ışıkları aramıza girmeden, ilkin ve sadece benim için gül. Seni sonsuzluğa uçurayım. Dilersen canım senin olsun.

Gül :

— Demek bana canını bile verebileceksin; işte sevinçle ve senin için gülüyorum, der ve güler:

Ey benim benzersiz sevgilim! Senin olmayın nem var ki aşkım uğruna onu vaad edeyim. Onun için değil midir ki aşkımın da, sonsuz hicranlarımın da benzeri yoktur..

Mevlâna

Yarab. Lutfun bulam. Hakiki kulluğuna layik olam. Senin yolunda, senin için bir garip gibi perişan olsam da huzurda istikrarı bana göster Allahım.

Nice kişiler senin yakınında olmak ve lutfunu idrake nail olabilmek için benliklerinden geçmişler, onlara irişen lutfun bize de irişsin, onların fedakârlığını bize de ihsan et ki gönlümüz açılsın da yolunda duram Allahım.

İdrak herkese nasip oluyor mu? Onu işletmedikçe, elden geleni harekete çevirmedikçe, kendini devrana sokup dönmedikçe, başkası namına üzülmeydikçe, ağlayan muztaribi görmedikçe, hiç idrak harekete geçer mi. İşte bize bunları da nasip et Allahım.

Ne günler geçmiş hep birbirine benzer. Ne sözler söylenmiş hep ötekini aynı. Ne işler yapılmış birbirini takip eder, değişiklik olmazsa farkı görmek ne mümkün. Halbuki birbirine benzeyen aynı hareketler mana bakımından ne kadar farklı.

Ayrılış ayrılanlar için ne kadar farklı, başkasına olağan gibi görünür, içinde olan ızdıraba bürünür. Girmezsen böyle elemli hallere anlamazsın hakikati. Başkasına da senin çektiğin bir dünya nasihattir. Fakat ibret almak gerek.

Her iş gözümüzde bir ibret olsun, gönlümüz dolsun, kötü şeyler girmesin ki yer itmesin içte, bize hicran gösterme Allahım.

Ayrılış hep üzücü, fakat devamlı değilki. Üzüntü ruha kasvet verirse kederdir. Her elem muhakkak böyledir? sana iyilik yapmak istikbalini korumak için gurbete çıkmış babana da üzülsün. O da bir ayrılış amma düşünürsün, O gidiş senin yardımına koşmak içindir. Haber aldıkça gönülden sevinirsin, fakat yine ayrısın.

Bir eser hep içinde bulunmakla, yanyan durmakla mı içte huzur verir. Karşıdan bakıldıkça da içte işleyen, insanı sermest eden neler, neler var. Sen onlarla beraber misin?.

Bir gurubun haşmeti bir eser değil mi?. Sen nesin bir seyirci bir tebliğ bir eser değil mi?. Sen okuyan ve hayale dalan. Bir deniz bir heyecan ve heybet eşiği değil mi, sen sahilde duran ve bakan.

Ne o kudretinden gaip etmiş ne sen bakmaktan esef duymuşsun. İçine isteğine tabiata uymuşsun.

Çok seneler evvel bir çok insanların tapdığı yerler bugün gözünde bir hiçdir. Fakat o hiç sandığın aceb görüşünün bir yanlışlığı değil mi?

Herkes kendinden sorumludur. Yaşadığın kadar istikbalini temine çalışacak, her gittiğin yerde heybene bir şeyler koyacaksın. Eskiye düşünürsen elinde ne kalır. Geçenler sana bir eser bırakmışsa ne mutlu. Maziyi düşüneneğine yeni yolunda bu hareketlerinden ibret alsana.

Ben boş mu söylemişdim oğul:

«Hatada itme ısrar, gün gelir onu paklar
Baksana güneş bile ara sıra sislenir.»

Hatayı yapmak insanlık icabı, onda ısrar düşüncesizliğin bir hicabı. İyiyi kötüyü tefrikde danışma bana. Kalbine danışsana. Ne kalır o zaman senin elinde. Sorarak bulunan yoldan kime hayır gelmiş. Dünya icablarına uyacak işte (işinde) içi bulacaksın.

Seyrana gözle dalınmaz. Özle birlik girilir, dürüstlüğe erilir. Gafiller geçmişin hayalin görür, bilmezki o hayal bu gün hakikatla birlik yürür. Erisemiyeyeceğin yere uzanmakla ne kazanırsın. Başkasının gittiği yol seninki ile birlik değilse neden fasalanırsın.

Bir topalla bir yürük at. Biri hedefe çabuk ulaşır diye öğünürsün amma, o topalda geçtiği yolun her adımından bir hisse alır. Yürük attan çok namı kalır. Nice adsız kahramanlar gelmiş geçmiş, nice isimsizlerin kitabı senelere kalmış, nice-lerde bundan nasibin almış. Oğul Allah nasip etmeyince hiç bir şey olmaz. Yalnız ona hak kazanmak, yaptığına bir çoklarını katmak lâzım. Başkasının muhasebesi, senin bir tecrüben olsun, kendine yalnız kendine bak.

Bize bu ihsanları da lutf et Allahım. Ne kelama, ne hısaba gelmeyen dileklerimiz var. Bunları nasıl yanalım sana. Senherşeyi bilensin. Bize bunları vermezsen biz yine kapıda hep böyle boynu bükük perişan kalırız ve hep seni izaç ederiz. Keremini bekleriz, yalnız senden ümid dileriz.

RUHÎ ŞİFA

Yazan: Atâ ATALAY

Bir şifacı medyom tanıyorum. Bu satırları yazarken, o, başka bir şehirdeki ölümle pençelesen kardeşinin başı ucunda bulunmak ve böylelikle belki de son ablalık vazifesini yapmak üzere oraya gitmiş bulunmaktadır.

İnsanın aklına hemen şu fikir gelebilir.

Madem ki şifa verme kabiliyeti olan bir medyomdur. O halde bu kabiliyet ve kudretini bu gün de kardeşinde gösterebilir. Onu hayata iade edecek şifayı temin ve istihsal ederek, hem bir kardeş kaybetmek acısına uğramasın, hem de onu çocuklarına, ailesine kazandırсын.

Bir ferdin, bir saat fazla yaşaması veya bir saat önce ölmesi, insani istek, his ve düşüncemize uygun ve doğru gelebilir. Ama tek taraflı böyle bir arzumuzun tahakkukunu isterken, o şahsın dünya planına koyduğu ızdıraplar, hastalıklar ve acılarla kendisinin ve çevresinin tekâmülünü sağlayacak tertipleri alt üst edeceğimizin ve hatta çok basit gördüğümüz bu, ölüm veya yaşayışın İlahî nizam ve düzende bir kaos husule getireceğinin acaba farkındamıyız?...

Biraz daha açalım: Spatyoma intikal etmiş bir bedenlinin, önceki hayat planlarında, noksan kalmış taraflarını tekâmül ettirmek üzere, serbest şuurly spatyom hali ve üstün planların yardımları ile yaptığı yeni bir planla kâinatın bir köşesinde, meselâ dünyamızın bir yerinde reenkarne olduğu malumdur. Bu bedenli varlık planını yaptığı andan, bir sonraki bedenlenmesine kadar yalnız kendi tekâmülü için enkarne olmuş değildir. İlet ve netice bağları ile anne ve babasının, diğer aile fertlerinin, çevresindeki eş ve dost, arkadaş, tanıdık ve hatta yaşadığı sürece tanıyamayacağı kişilerin de tekâmüllerinde bir vazifeli olarak gelmiştir. Bu bir İlahî düzen ve tertiptir. Öyle İlahî bir düzen ve tertip ki, kâinat sisteminde, birbirlerini tamamlayan ve birbirlerine dayalı bu yapı taşlarından birisini çekmeğe değil hatta yerinden oynatmaya veya bir yenisini ilâve etmeye kimsenin kudreti yetmez. Bu arada, bir kul olan şifacı medyomun da kârı değildir. Şifacının da her kul gibi, tekâmüle ihtiyacı vardır. Bu tekâmülünü o da, şahsî ailevî veya başkaların-

dan aktarılan acı ve ızdıraplarla yapabilecek şekilde bir dünya planı ile bu alemde yaşamış olması mümkündür. Hatta şifa bulmalarını istediği hastalarda bir iyilik görmediği zaman, herkesten fazla üzüntü ve ızdırap çekebilir. Fakat, bir medyom olarak şunu da bilir ki, bir hasta iyileşmişse, kendisinin üstün vasfından veya kudretinden değil, o şahsın iyileşmesinde, kendisinin ve çevresinin tekâmülüne uygun bir gerekçesi olduğu için şifa bulmuştur. Medyom ise burada bir elektrik istihsal menbaından, bir odadaki ampule elektriği taşıyan bir tel gibi, bir vasıttan başka bir şey değildir. Bu aracılığı ile İlahî kaynaktan şifa husule getirecek bir zerreyi, bir başka bedeniye «hasta bir kimseye» nakletmeye yarar. İlahî Muradın müsbet veya menfi şekilde tecellisi ise, onun kudreti veya kudretsizliği olarak addedilemez. O halde şifa dilediği hasta iyi olduğu zaman nasıl bir İlahî Murad, bahis konusu ise, bir şifa mümkün olmadığı vakit de, yine bir tertip, bir üstün görüşle, illet ve netice prensibi mevzu bahis olmaktadır. Bu sebeptendir ki, şifacı

fa veremediği zaman, üzüntü duymaması lâzım geldiği gibi, hasta iyileşmişse, bundan da kendisine bir gurur, diğerlerinden bir üstünlük payesi çıkartmaması gerekir. O halde şifacı medyomluğun hududu nereye kadar dır?..

Böyle bir hudud çizmek, kesin olarak, burada başlar, şurada biter demek, hem mümkün hem de değildir. Mümkündür: Mesela İsa'daki gibi, hastaları iyileştiren kör gözleri bir anda gördüren kudret ve kuvvet, bu İlâhî Muradın tecellisinin nasip olduğu kimseye her an verileceğini gösteren örneklerdir. Fakat aynı zamanda, hemen de mümkün değildir demek te doğrudur. Çünkü bunun da bir illet ve netice prensipine uyan tarafı vardır. Bir şahsın çektiği ızdıraplar ve muhitinin bu kimse yüzünden çekeceği acılar, onların tekâmülleri için, tensip edilmiş plânlı bir tertiptir. Bu sebeple her acıyı, her hastalığı bir lutuf olarak kabul etmek, hiç te yanlış bir düşünce sayılmaz. Füzü lî'nin "Yarab ızdıraplarımı, ızdıraplarımla beraber aşkımlı artır...» deyişindeki maksat ta budur. Tanrısal sevgiye erişmek için, bedenlinin her an, ızdırap ve acılara sahne olmasını arzula-

mak da, her kula nasip olmayan bir üstün anlayış belirtisidir. Bu böyle olunca kulun ızdırap çekmesinde, tekâmülü yönünden kazancı vardır, demektir. Kimse, bir başkasının bu tekâmülü ne mani olamaz. Bu sebep-

le bir şifacı medyom, mustarip bir kimseye İlâhî şifanın aktarılmasını temin edebildiği halde, aynı hastalıktan ölümle pençeleşen kardeşine faydalı olamayabilir. Çünkü birincisinin, o yöndeki tekâmülünün orada

sona ermesi İlâhî Murada uygundur. İkincisinin ise, hayatının bu ızdırapla son bulması, kaybedilen bu vücudun çevresindekilerin tekâmüllerinde, İlâhî Muradın bir başka yönü ile tecellisinden gayri bir şey değildir.

Ölüm Şarkısı

— Rumen Şiiri —

Akşam oluyor
Seni kimse karşılamayacak
O zaman
Su samuru sana doğru gelecek,
Seni korkutmak için
Korkma
Onu kardeşin bil.
Su samuru
Nehrin düzenini bilir.
Geçit yerlerini;
Seni geçirir
Boğulmadan.
Seni serin kaynaklara eriştirir,
Ölüm ıstırabından
Seni sıyırmak için.
Sonra kurt gelecek
Seni korkutmak için
Ama korkma,
Onu kardeşin bil.
Kurt ormanın düzenini bili ;
Keçi yollarını.
Seni düz yoldan
Bir kıral oğluna götürecektir ;
Cennete.
Orada yaşamak iyidir,
Oyunlar oynanan sırtlarda.
Senin yerin orada:
Şakayık tarlalarında
Kalbin.

DÜVÜK VAZİFELİLER DUTUK VAZİFELİLER

(Geçen sayıdan devam)

Yazan: Suat TAHSUĞ

«Yahudiye kiralı, Hirodesin günlerinde, Abiya takımından Zekeriya adında bir kâhin vardı; onun karısı da Harun kızlarından ve adı Elizabet idi. Her ikisi de Allah indinde salih olup Rabbin bütün emirleri ve hükümlerinde kusursuz yürümekte idiler. Onların çocuğu yoktu, çünkü Elizabet kısır idi ve ikisi de çok yaşlı idiler.» (Luka İncili - Bab 1, Ayet 5-7).

«Hani Zekeriya Tanrısına gizlice yalvarmış, niyaz etmişti. «Ulu Tanrım, demişti. Kemiklerim inceldi, zayıfladı. Saçım sakalım ağardı, akpak oldu. Ulu Tanrım, Sana her ne için yalvarmışsam mahrum olmadım. Benden sonra yerime geçecek akrabamdan korkuyorum. Karım da kısırdır. Kendi tarafından bana da, Yakup hanedanına da varis olacak bir oğul bağışla ve onu, Ulu Tanrım, rızanı kazananlardan kıl!» (Kur'an - Meryem Suresi, Ayet: 2-5).

İlâhî tebligatta hiç bir şey hikâye olsun diye verilmemiştir. İnsanlara daima bir şey söylenmek, bir şey öğretilmek istenmiştir. Kezâ olaylar da böyledir. Şahısların yaşayışları da ne tesadüfî ne de manadan mahrumdur. Şu halde olay veya âyet karşısında biz insanların durumunu, onların üzerinde derin bir düşünce sonunda ulaşabileceğimiz bir idrâkle bir mana vahdetine ulaşmaktır diye tarif edebiliriz. Bu vahdet; ayet, hadise ve anlayışımızın aynı yüksek derecede kesişmesiyle ilerki düşünce ve hareketlerimize tesir edebilecek bir kıymet ve kuvveti şuurumuza kazandırır. Beşer tekâmülü bir şuur tekâmülüne doğru gidiştir. Bu şuur tekâmülü dış dünyayı idare eden kanunlarla da derin bir rabıta ve ayniyet halinde olduğundan ve olacağından ferde muazzam kudretler kazandırır: «Öldürür ve diriltir.»

Şimdi, İsanın fonksiyonunu anlayabilmemiz için, kısaca - ve imkânlarımız dahilinde - şeriatin ne olduğunu görelim: Şeriat, kendisi, kendi özü ve hüviyeti hakkında bir bilgi sahibi olmayan insan oğlunun yaşarken ve öldükten sonra işine yarayacak kanun ve kaideler yekûnunun münakaşasız belenmesi ve tatbik edilmesidir.

Her kıymet, münakaşa ve değerlendirilme için başka bir kıymetle karşılaştırılır. Eğer insanın içinde karşılaştırılacak bir kıymetler yekûnu teşekkül etmemişse bu kıymetler ona tek yönlü empozisyonlar halinde verilir ve ferd düşünce ve hareketlerini bu, dıştan gelen emirlerle karşılaştırır.

Böylece, «Putu tapılmaz» «Cana kıyanın canına kıyılır» her fiilin karşılığını bulması demek olan kısasa kısas kaidesi caridir. Zina eden kadın taşlanarak öldürülür. İbadet şeklidir. Haftada bir gün, sebt günü, ibadete tahsis edilmiştir. Bayramlar vardır. Kurban merasimleri vardır. Mabet vardır. Bunlara uyan iyi, uymayan fenadır.

İsrail kavmi aslında bu kanunlara uyuyordu. Kendine tevdi edilen ilâhî metinleri kıskançlıkla muhafaza ediyordu. Putperestlik karşısında uzun bir imtihan geçirmişti. Fakat Yehova'ya, Rabbine sadık, sağlam bir inanç kazanmıştı. Fakat ihtiyarlaşmıştı; kısırlaşmıştı; yeni bir evlat yeni bir fikir, yeni bir inanç bekliyordu. Bu evlat Yahya idi! Bu evlat şeriatın saf olan ne varsa benimseyecek ve yeni fikre, İsayaya yol hazırlayacak onu bildirecek, «Onun pabuçlarının bağıni bile bağlamaya lâayık olmayacak» kendini onun önünde kurban edecekti.

«Rabbin bir meleği, Zekeriyaaya göründü, ve buhur mezbahının sağında durdu. Zekeriya onu görünce şaşırıldı ve üzerine korku düştü. Fakat melek ona dedi: Korkma

Zekeriya, çünkü duan işitildi, karın Elisabet sana bir oğul doğuracak, onun adını Yahya koyacaksın.» (Luka İncili - Bab: 1, 11-13).

«Babaların yüreklerini oğulara, asileri salihlerin hikmetine çevirmek ve Rabbe amade bir kavim hazırlamak üzere İlyanın ruhu ve kudretiyle onun önünde yürüyecektir (Luka İncili, Bab 1, Ayet 17).. Ben Allah önünde duran Cebrailim; seninle konuşmaya ve bu şeyleri sana müjdelemeye gönderildim» (Ayet 19).

Aynı kısmı Kur'an'dan takib edelim:

«Ey Zekeriya! Biz sana Yahya adlı bir oğul müjdeliyoruz. Daha evvel bir kimseyi ona müsavî kılmadık.» (Meryem Suresi, Ayet: 6) «Bu böyle olacak! dedi. Tanrın buyurdu ki: Bu benim için kolaydır. Nasıl ki evvelce bir şey değilken seni yarattım» (Ayet: 8).

«Ey Yahya! kitabı kuvvetle al. Biz ona çocuk iken ilim ve hikmet verdik. Ona tarafımızdan kalp yumuşaklığı, günahlardan temizlik ihsan ettik. Kendisi fenalıklardan sakınıcı idi. Ana ve babasına karşı vazifeperverdi. Doğduğu gün, öleceği gün, dirilerek kalacağı gün ona selâm olsun» (Ayet 11-14)

Milattan önce VII. asırlarda yaşamış olan Peygamber İshaya'nın, kitabında (Bab 40, Ayet 3,4) Yahyanın fonksiyonuna şu şekilde işaretlenmiştir.

«Çölde çağırmanın sesi: Rabbin yolunu hazırlayın, onun yollarını düz edin. Her dere doldurulacak, her dağ ve tepe alçaltılacaktır; eğri olan doğrulacak sarp yollar düz olacaktır.»

Bu satırlar hem fonksiyonerin geleceğini, ilâhi bir prensip dahilinde haber verirken, asıl vazifelinin, yani İsanın durumuna da işaret olunmaktadır. Her dere doldurulacak, her dağ ve tepe alçaltılacaktır; eğri olan doğrulacak ve sarp yollar düz olacaktır, denilirken, şeriatın üzerinde, yeni bir duruma işaret olunmuyor mu?

Biz tekrar Kur'ana dönelim ve Meryem suresinden 21-26. Ayetleri okuyalım:

«Meryem ona gebe kaldı. Onunla birlikte uzakça bir yere çekildi. Doğurma sancısı onu bir hurma ağacının kütüğüne dayanmaya sevketti. Meryem: Keşke daha

evvel ölseydim de büsbütün unutulup gitse idim» dedi. Altından bir ses ona nida etti: «Mahzun olma! Tanrın senin ayağının altında bir ırmak akıttı. **Hurma ağacının kütüğünü kendine doğru salla; üzerine taze hurmalar düşer.** Ye, iç. Gözün aydın olsun. Herhangi insanı görürsen ona: Ben esirgeyen Allaha oruç adadım. Artık bir kimse ile lâkırdı etmem de!»

Yeni bir fikir var. Yukarıdan gelmekle beraber nereden geldiği pek bilinmemektedir. Gayri meşru bir çocuk gibi görünüyor. Ona sahip olan ıstırap çekmesin de ne yap-sın? Ama hadise ortadadır: çocuk vardır ve doğacaktır. Eski inanç sistemimiz boş mu idi? Ona sarılmazsak bizi kim elimizden tutacak? O, elimizin altında, bir ağaç kütüğü kadar hakikidir. Kolayca ona dayanır, yorgunluğumuzu dinlendirir, başımızın dönmesi geçinceye kadar bekleriz.

Ama hayır! O, kuru bir kütük değildir! Bir hurma ağacıdır. Meyvalarını hazırlamış; bu taze meyvaları o ağaçtan yemenin zamanı gelmiştir. O zaman, şeriat kütüklükten çıkar; canlı bir ağaç olur ve meyvası temiz yiyeceğe mühtaç insan oğlunun bedene dahil olur, onu besler, kuvvetlendirir.

Bu, dıştan içe bir şey dahil olması, içte hazm edilmesi ve insan özüne bir kuvvet olarak katılan bu meyvanın, bu sefer içten dışa doğru aksetmeye başlamasıdır ki şeriat artık dışardaki emirlerde değil, içimizdeki, benliğimizin, vicdanımızın emirlerindedir. Bu, nur topu gibi bir oğuldur. Başkalarına bir şey söylemeyecektir o kadın; zira şeriat esasen var; Fakat onlara, diğerlerine o meyvaları gösterecekler; yiyin diyecekler. O meyvaları yiyenler Ruhül Kudüs ile dolacak ve alemşümül bir sevginin ışığı altında dirilecek, yeni bir hayata kavuşacaklar...

Ama o meyvaları göstermek, insanlara sevdirmek, yedirmek kolay mı? Onlar ki kuru kütüklerine sarılmış, nefret ve şaşkınlık içindeler. İşte, oğul, onların içine girecek bir meyva gibi, o zaman kendini takdim edecektir. Bu ise beşeriyet için yeni bir çağın başlangıcı olacaktır.

(Devamı var)

Bir Vaızın Düşündürdükleri

Yazan: Suat TAHSUĞ

**«Size isabet eden musibetler
kendi ellerinizin kazandırdığıdır»**

8 Ocak 1964 de Sultanahmet camiinde 23 yaşında bir şahıs, Sadık Albayrak vaaz verdi. Esas fikir şu idi:

«Müslümanlığın şartlarını iyi tatbik edemediğimizden veya yanlış anladığımızdan bu hallere düşüyoruz.

«Çalışmayan insan dostunun yüz karası, düşmanın maskarası olur. Hıristiyanlık âlemi çalışıp ilerliyor. Burada üç bin kişi ellerimizi açıp Allaha dua etmekle karnımızı doyuramayız. Makbul olan, Allah tarafından sevilen, kazmayı eline alandır.

«Onlarda (batılılarda) insanlık sevgisi ilerlerken, bizde azalıyor. Esas ruh, temel bizde, tatbikat onlarda. İlim ve irfan bakımından geriyiz. Öğrendiğimizi, bildiğimizi, iyiyi, doğruyu etrafımıza duyurmuyoruz. Boşuna vakit öldürüyoruz. İslâmîyetin şekli ve dış görünüşü ile alıyoruz. Namaz kılıp oruç tutmakla Müslümanlığın şartlarını yerine getirmiş olmayız.»

Birkaç ay evve Anadolunun bir kasabasında bir cami yandı. İtfaiye yetişmişti. Birkaç kişi mâni oldular. Dediler ki «Allahın evi yanmaz!» Ve cami herkesin gözü önünde çatır çatır yandı.

Dua yanlış anlaşılakta, yeryüzünde yaşama yanlış anlaşılmaktadır. Dua ederek yer yüzünün ve ahiretin nimetlerine kavuşulacağı düşünülemez. Bu âdeta, haşa, mağrur bir hükümdarın lûtuft nazarını üzerine çekip, riya ve tabasbusla ondan atıyye, sadaka istemek gibidir. Kim çok yalvarırsa en çok ona! Yalvarması da çok kolay! diye düşünülebilmiştir.

Halbuki Kur'anda iyi ve fena yollar gösterilmiş; iyinin ve kötünün neticesi bildirilmiş ve insan, neticeyi idrâk etmek üzere serbest bırakılmıştır. Düşünce ve harekâtı ile tecrübe edip neticeleri gözden geçirmediikten, kendini ve başkalarını müşahede altında bulundurmadıktan, nefsini murakabe etmedikten sonra, yalvarmak neye yarayacaktır? Birine yol sorsanız; o

da size yolu tarif etse; yoldaki tehlikeleri ve selâmetle gitme imkânlarını anlatsa ona: hadi beni sırtına al da taşı! demeye utanmaz mısınız?

Bir hikâyeye vardır: Bir kasap her gün bir kedinin dükkânına gelerek bir parça et aşırıldığını görür. Bir gün kasap, kediyi takib eder. Hayvan eti yemez; ağzında taşıyarak şehrin dışına çıkar. Bir ormana dalar; bir çalılığın önüne gelir. Çalılığın arasında topal bir tilki vardır. Kedi eti onun önüne bırakır ve uzaklaşır.

Kasap bu manzarayı görünce gözleri yaşla dolar: «Hey yarabbi! der. Sen kırdaki topal tilkiden geçmez, onu beslerken benden mi vaz geçeceksin.. Bundan sonra çalışırsam yazıklar olsun bana!»

Dükkânını kapatır Ormana gelir yatar ve kısmetini beklemeğe başlar. Bir gün, iki gün, üç gün... hiç kimse gelmez. Açlıktan ve susuzluktan bitap düşüp inildemeye başlar.

O sıra, şehirden bir takım gençler ormana gezmeğe gelirler. Bir ağacın gölgesinde yemeklerini yerlerken bir inilti işitirler. Sesin geldiği yeri araştırıp kasabı bulurlar. Kendisine ekmek, su verirler. Adam kendine gelince vak'ayı anlatır. Ve «İşte sizi bana Allah gönderdi!» der. Gençlerden biri ona şöyle cevap verir:

«Behey miskin! Kırdaki topal tilkiyi taklid edecek yerde ona et taşıyan kediye benzemeye çalışsaydın ya!»

İnsan ruhunun yer yüzündeki macerası, bu vasatın kanunlarını, kaidelerini öğrenmek, tatbikatı ile ruhundaki melekeleri inkişaf ettirerek daha kudretli bir varlık olmak yolundadır.

Cahil, duygusuz, menfaatperest, miskin hilekâr insanla, bilgili, vicdan sahibi, başkalarını içten seven ve onlara öyle davranan, çalışan, doğru, dürüst insan hiç bir olur mu?

Varlıkların tekâmülü ilâhî bir kanun olduğuna göre insan, ne kadar geri durumda

(Devamı 25. sayfada)

Cemiyet olarak «ahlâk meselesi» diye bir meselemiz var mı yok mu?

Bize kalırsa, bizim toplumumuzda «ahlâk meselesi» diye halledilmesi gereken bir mesele vardır.

Fazla iyimser olup da «ahlâk meselesi diye bir meselemiz yoktur» diye ceklere, günlük gazetelerin zabıta ve şehir haberleri sütununa bir kerre göz gezdirmelerini tavsiye etmek kâfidir sanırız; hiç yüzünden adam öldürmeler, ırza tasallutlar, hırsızlık, yankesicilik, dolandırıcılık ve ilh...

Demek ki bir «ahlâk meselemiz» vardır... Az da olsa çok da olsa var...

Denilebilirki:

— Bunlar, bir cemiyette «olağan» olarak kabul edilmesi gereken normal olaylardır.

— Hayır efendim!.. Bunlar belki münferit ve alelade hadiselerdendir ama, hiçbir zaman normal değildir ve olamaz.

Sebepli veya sebepsiz cana kıymak — ki medenî olduğunu iddia eden bir toplumda cana kıymak için esasen bir sebep tasavvur edilmemesi lâzımdır — doğrudan veya tahrik neticesi ırza tasallut, tamah veya muztar durumda kalmak sebeble yapılan hırsızlık, suistimal vesaire keyfiyetleri kemiyet itibarıyla ne kadar münferit olursa olsun, hatta adedi bir tek dahi olsa buna (normaldir) deyip geçemeyiz, geçmememiz gerek...

Ahlâk mevzuunda normal olan şey, kimsenin kimseye hiç bir sebep ve suretle zararlı olmamasıdır. Bunun dışında gerek ferde gerekse topluma zarar ika eden her olay ahlâk kaidelerine göre (normal) değil (anormal) dir.

Biz gelelim meselemize:

İklimimiz itibarıyla olacak herhalde, sıcak kanlı, çabuk heyecanlanan, ateşlenen insanlarız; gayelerimize ulaşmak hususundaki arzularımız bazı yönlerde ihtiras derecesindedir, aceleciyiz...

Maaşı yetişmeyen memur, terfi gününe kadar sabredemez, kendince hayat pahalılığını, ev kirasını, inaaş azlığını meşru sebep telâkki ederek, aylık maaşını takviye etmek için en aceleci yola, irtişa ve ihtilâs yollarına sapar.

Tüccar emsali arasında, daha çabuk ve daha çok sivrilmek için ihtikâr yapar, yahut da damlaya damlaya göl olmasını beklemeden hileli iflâs'ı tercih eder.

Boş kafa ile imtihan sırasına oturan talebe kestirme yolda giderek işin ucuz ve kolay tarafına kaçar, zekâsını kopyecilik yolunda sarfeder, muvaffak da olur.

Elini kana bulayan kaatil, sabırsız olduğu, çabuk heyecanlandığı için tabancasını ateşler.

Ve nihayet yılların, asırların geleneği ile kadın'ı sadece yatak arkadaşı olarak tanıdığımız için kadın yüzünden cinayetler ve ırza tecavüz vak'aları olur.

Sözün kısası, kadını evvelâ bir insan olarak değil, dişi olarak telâkki ederiz... Ne gaflet!..

İşte Kuzey ve Batı ülkelerinin tekâmül bakımından en fazla sivrilmiş köşesine karşılık Doğu ve Güney toplumunun en fazla pot kalmış bir yönü..

Bizim sosyal hayatımızda kadın, dişiliği kadarıcık olsun insanlık tarafıyla da mütalâa edildiği gün, ceza kanunlarımızda ırz - iffet babında çok, pek çok tenziller yapacağımıza inanabilir ve belki ozaman (Ahlâk meselesi diye bir meselemiz yoktur) diyebiliriz.

MUKADDERAT

VE

İCABAT

Problemleri

(Geçen sayıdan devam)

İlâhî İhsan hakkında Mustafa Molla demektedir:

Mustafa Molla. 1 Nisan 1948

«İhsan bir kere, yüreğinde açılmış bir ilahi cihete doğrulmuş temennilerin dua ve yalvarmalarla birlikte vüs'unuz dahilinde çalışmanızın bir armağanı demektir.»

Bir nebat, hayatının idamesi için içinden gelen itilişleriyle lüzumlu bulunan uzuvlarını meydana getirir ve ancak bu cehdinden sonradırki onun bu uzuvları vasıtasıyla tabiat kuvvetlerinden istifade etmek hakkı ve imkânı kendisine bahşedilir.

Aksi halde nebatın kuruyarak mahvolması mukadderdir. Kök olmayınca gövde sulanmaz, çiçek açmayınca kelebek konmaz. Hülâsa şahsî gayret ve cehitlerin neticeleri görünmedikçe, tabiat kanunları, kendisinden istifade imkânlarını hiçbir zaman bahşetmezler. **Bu da bir tabiat kanunudur.**

Kâinata her varlık, tabiat kanunlarının, bilerek veya bilmiyerek tezahüründe faâl olan bir âmil durumundadır. İlâhî İrade kanunlarının tatbikatında her varlık kendi liyakati nispetinde bir vazife alır. İşte bu suretle kendiliğinden — bittabi İlâhî kanun ve icapların bir neticesi olarak — hiyerarşik bir liyakat ve **vazife kademeleri sistemi** doğmuş olur.

Bu hususla alâkalı bir tebliğde şöyle denilmektedir:

Akın — 28 8 1948

«Her ruhun kendisine göre bir vazifesi vardır. Ve ruhtar yükseldikçe tabiat ka-

Özetleyen : Feridun TEPEKÖY

nunlarından istifade şekli büsbütün başkalaşır. Kâinat nizamının tatbikinde en ufağından en büyüğüne kadar bütün ruhtar bilerek veya bilmiyerek kendi imkânları dahilinde vazifelenmişlerdir.»

İLÂHİ İRADE KANUNLARI ZORLANMAMALIDIR.

Her hangi bir varlık hiç bir surette ve hiç bir zamanda, İlâhî irade kanunlarının hüküm ve icaplarının dışına çıkamaz. Her hangi bir hadisenin icapları, imkânları ve zaruretleri hazırlanmadan, tahakkuk ettirilmesi imkânsızdır. Varlıkların, İlâhî irade kanunlarından daha geniş ve üstün bir şekilde oldukları kudret ve liyakatleri nispetinde mümkün olabilir. Fakat, hiç bir zaman İlâhî İrade kanunlarının bütününü kucaklayabilecek bir duruma geleceklerini iddia edemeyiz. Çünkü, İlâhî İrade kanunları ve dolayısıyla tekâmülün sonsuz oluşu bu iddiamıza set çeker. Bir sonsuzluğun ihata-sı, onun sonsuzluk vasfını ortadan kaldırır. Böyle bir hal ise bizi tenaküzlara sürükler. Bir varlık, İlâhî İrade kanunlarından ne kadar çoğuna tasarruf temin etmiş ve böyle bir kudrete sahip olmuş ise, o nispette de tekamülünde ileri gitmiş sayılır. Meselâ, bir mantar ile bir karıncayı kıyaslayacak olursak, burada mantarın karınca gibi, bütün bir bahçeyi dolaşarak beğendiği herhangi gıdayı yuvasına taşımaktan mhrum bulunduğu görürüz. Karınca ise bu imkânlara tamamen sahip bulunmaktadır. İşte, karın-

canın bu kudreti ve daha geniş tasarrufa sahip oluşu, mantar ile kendisi arasındaki tekâmül farkından ileri gelmektedir. Fakat, bir karınca bir insan gibi herhangi bir mevzuda bir kitap yazamaz. Aynı şekilde bir insan da bugün sahip bulunduğu şart ve imkânlar içinde meselâ gökyüzündeki Ay'ı yok etmesi mevzu bahis olamaz. Zira bu husuda faydalanılması gereken İlâhi İrade kanunları icaplarının tezahürüne imkân verecek bilgi ve kudrete sahip olmakla ancak muayyen hadiselerin husulüne sebep olunabilir. İlâhi İrade kanunları üzerinde kazanılmış hakka dayanan bir tasarruf hali teşekkül etmeden İlâhi kanunların zorlanması hiç bir fayda ve netice vermez. Zaten burada bir zorlama da esasında mevzu bahis değildir. Buradaki zorlanan bizzat varlığın kendisi olmaktadır. Bu gibi zorlanmalar dolayısıyla varlığa zararlı olur. Cahil bir insana, modern bir fizik laboratuvarı — bir çok keşif imkân ve vasıtalarını ihtiva etmesine rağmen — o insanın bilgisizliği dolayısıyla ona, hiç bir tabiat sırrını ifşa etmez. O insanın kulağına hiç bir şey fısıldayamaz. Burada da zorlamalar hiç bir fayda vermez. Hatta zarar verebilir. Meselâ cahil insanın hatalı bir hareketi ile büyük bir patlama, laboratuvarı berhava edebilir.

Varlıklar, İlâhi İrade kanunları karşısında tam bir hürriyete sahiptirler. Bu hürriyet, İlâhi Lutûf ve bahşayışın, İlâhi Murad mukadderatında tezahür eden büyük bir tecellisidir. Ancak, bu hürriyet, tekâmül derecesi ve bilgi seviyesi ile tahdit edilmiştir.

Bilgi ve liyakatin artışı, daha yüksek ve şumûllü kanunların icaplarından faydalanabilmek kudretini, varlıklara kazandırır. Tekâmül diye isimlendirdiğimiz varlıkların bu hali, kâinat içinde nerede başladığı ve

nerede biteceği bahis mevzuu olmayan ve fakat daima ülvileşen, güzelleşen, gerçekleşen bir hikâyedir. Bir ahenktir. Bir nizamdır ve İlâhi kanunlarının bir tecellisidir, binaenaleyh bir mukadderdir.

İnsanlar, kudretlerinin dışına çıktıkları zaman, İlâhi İrade kanunlarının geçit vermeyen icaplarıyla karşılaşarak muvaffakiyetsizliklerin içine yuvarlanırlar. Şu halde hazırlıksız olanları perişan eden tabiat kanunları, kendilerini az çok yetiştirmiş olanlara muvaffakiyet ve saadetin kapılarını açar.

Bu hususta alınan bir tebliğde şöyle denilmektedir:

Kadri 5 - Temmuz - 1948

"Tabiat kanunları o kadar kuvvetlidir ki insanlar bunlarla mücadele edecek vaziyette değildirler. Yalnız, o kuvvetleri, kendi lehlerine ve istifadelerine yarıyacak şekilde kullanmak akıllılığını göstermiş olanlar hayatta çok mufafak olurlar."

Şu halde bir istersek başka bir tabiat kanunundan istifade ile muayyen bir neticeye doğru yönelmiş bulunan mukadderimizi gene İlâhi kanunların icapları dahilinde ve illet netice bağlantıları içinde olmak üzere değişimlere maruz bırakabiliriz. Zaten mukadderimizin tayini doğrudan doğruya biz varlıkların mes'uliyetleri uhdesinde bulunmaktadır.

Ateş yakar, fakat eğer biz bir maşa ile ateşi tutacak olursak, bu taktirde ateşin yakmasından kurtulmuş oluruz.

(Devamı var)

Mevzuumuz ile alakalı sualler :

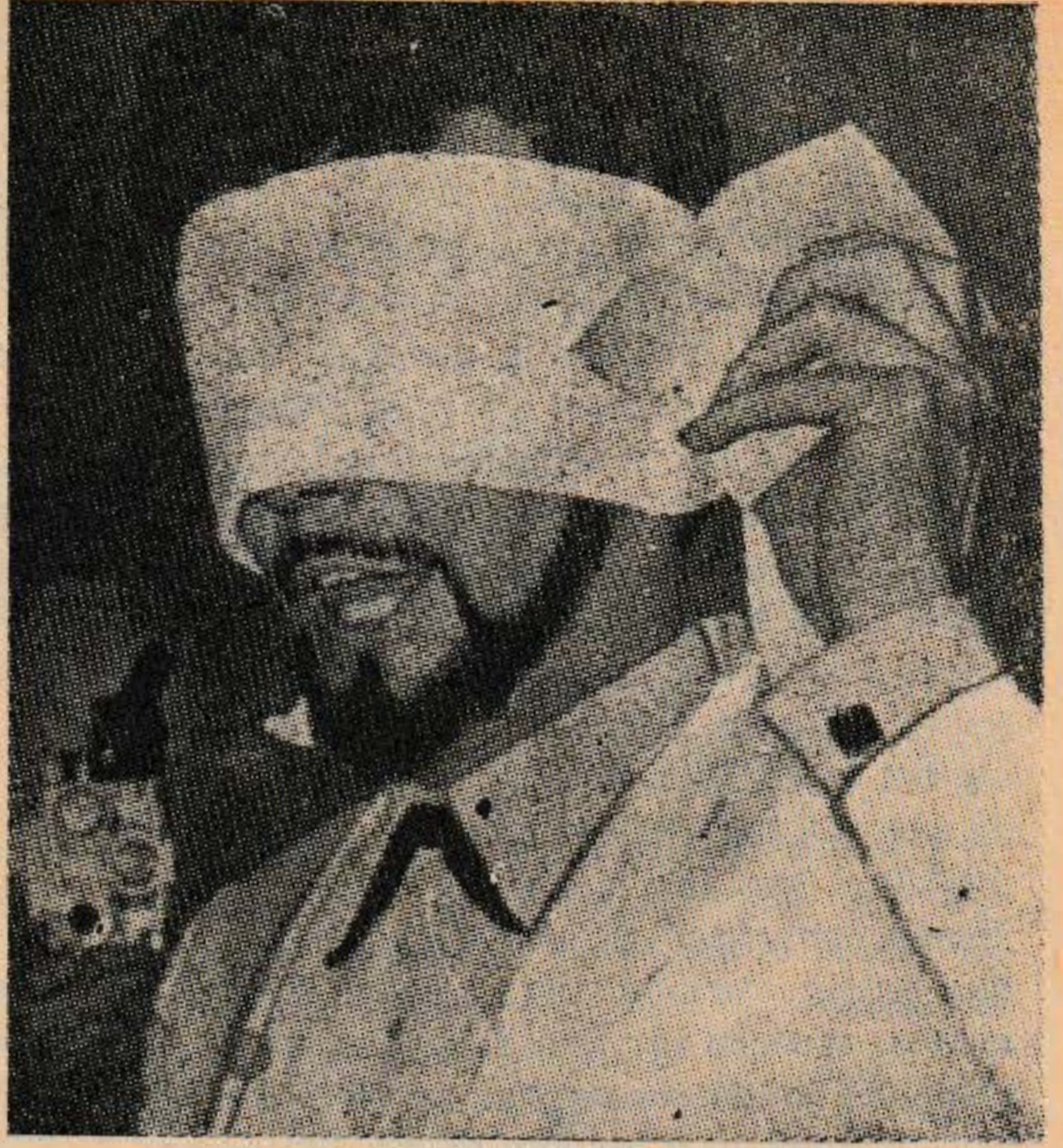
- 1 — Determinizm karşısında reenkar nasyonun kıymet ve zarureti nedir?
- 2 — Kahkahalar ve gözyaşları, insanlar arasında gelişigüzel mi serpilmiştir?
- 3 — İstemek ve isteğin tahakkuku ne ile mümkündür?

*Bir mana-yı ezeli vardır bu kıyapta
Ne kadar tebligat verdik, bu bapta
Her varlık yine de hataya düşüyor
Kâinat durdukça ayakta.*

*●nun bu şaşması tekâmül nizamıdır
Bu büyük nizam, kâinat intizamıdır
Her merhalede kazanılan bilgi
İlâhi adaletin lâtifi ihsanıdır.*

«Kırmızı Kitaplı Yolcu»

Apor, fizik kabiliyetli medyumlara celselerinde, evvelce mevcut bulunmayan eşyanın zuhurudur. Tecrübi olarak elde edilebildiği gibi, farkında olunmadan da görülebilen hâdiselerdendir. Ancak bu şekil psişik (ruhi) olaylar günlük hayatta sık görünmediğinden tabiat üstü hâdiseler olarak mütalâa edilmektedir. Bu olaylar ne tabiat üstü, ne de saçmadır. Kanunlara uygun ve üstün sebeplerle alâkalıdır. Üstün bir mekanizmanın, insanoğlunu kalıpcı, dar bir mantık sisteminden kurtarabilmek için meydana getirdiği tertiplerdir.

GÜN IŞIĞINDA APORLAR

Medyomun boğazından 2 mücevher çekiliyor.

Herkesin ortasında Medyom K. M. Rhinehart bağlı olduğu halde duyulan vasıtasız ses!

Meşhur Amerikalı Medyom K. M. Rhinehart tarafından güpegündüz aydınlıkta meydana getirilmiş olan aporlar, geçen hafta Londrada Caxton Hall'daki şayanı hayret 2 celsedeki akla hayret veren tezahürleri teşkil etmiştir.

Platformda yarı-trans halinde duran medyom parmaklarıyla boğazını ovarak ağzından eşyaları önündeki masaya fırlattı.

Bunlar olurken medyomun rehberi Dr. Kensington konuştu ve medyomun a-

vurtları taşlarla dolu olarak şişerek dudakları arasından masaya atıldılar.

Araştırmacılar onu bağlıyorlar :

«Psychic News» mecmuası tarafından hazırlanan bir kabineye medyom önce, yukarıda zikredilen hâdiseler olmadan önce oturtularak celseye başlandı. Celseden önce Rhinehart ağzına su doldurarak iki araştırmacı tarafından ağzı cerrahi bir teyp (yapışkan band) ile kapatıldı. Bu band bilahare bu zevat ve benim tarafından imzalanarak mühürlendi, bu mühürlenme medyomun yanağına kadar uzanan bir imza şeklinde idi.

Araştırmacılar bu işin akabinde ne çakı ne de ma-

kasın kesemeyeceği plastik kaplı telle medyomu güzelce iskemlesine bağladılar. Kabinenin perdeleri kapatılıp hemen dışına bir mikrofon ve içine iki direkt ses trompeti yerleştirildi.

Teller etine gömülüyor.

Dört ses konuştuktan sonra, döşemeye düşen muhtelif eşyaların seslerini duydum. Perdeler nihayet açıldıktan sonra bu aporlardan 30-40 tane kadarı yerde bulunuyordu. Araştırmacılar bandı ve telleri tekrar muayene ederek başlangıçtaki gibi olup olmadıklarının tahkik edilmesi istendi.

Bunu yaparken medyomun çözülmesi büyük güçlükler gösterdi, zira düğüm- lü tel adeta medyomun eti-

ne gömülmüştü. Medyomun sağ bacağından bu çıkarılırken epey uğraşıldı. Band medyomun ağzından alındıktan ve suyu püskürttükten sonra yukarıda bahsedilen kıymetli taşların aporu hadisesi husule geldi.

Daha sonra Dr. Kensington toplantıda bir doktorun bulunup bulunmadığını sordu ve kimse buna cevap vermedi. Fakat bir kırıkçı — Sussexli Ralph Walton — meydana çıkarak kendini takdim etti. Dr. Kensington toplantıdaki haziruna elde etmek istedikleri bir aporu kuvvetle tahayyül etmelerini istedi, ve birden «kim bir deniz atı düşünüyor» dedi ve derhal medyomun ağzından böyle bir apor fırladı.

Medyom iğne başı gibi bir apor hissetti.

Walton, derakap kendi kızı için böyle bir obje düşündüğünü söyledi. Kendisi platforma davet edilerek elini medyomun çıplak göğsünün muayyen bir noktasına koymasını istendi.

Tam bu noktada, ufak bir katı cisimle temas eden Waltonun buna basması istendi. Bunu bastırarak Walton derini nalfına doğru itenkeri bir ufak elmas çıkardı. Tekrar başka bir noktaya parmağını basması istenen Walton burada ilk önce birşey hissedemedi, fakat daha sonra kanlı bir faşa temas ederek onu parmaklarının arasından çıkardı.

Medyomun boğazından çıkan objeler arasında bir Viktorya zamanından kalma taş, bir evlenme yüzüğü vardı. Aporlar arasında a-

metist gibi yarı-kıymetli taşlar, yontulmuş ve yontulmamış muhtelif neviden kıymetli ziynet taşları ve keskin kenarlı kaya gibi taşlar vardı.

Bundan sonra Rhinehart'ın vermiş olduğu gösteride kapalı kâğıt okunma seansları yapıldı ki bu İngilterede nadir bir gösteri ve Amerika'da ise çok rastlanan bir gösteri idi. Bu maksat için medyomun rehberi gözlerinin cerrahi band'la tamamen kapatılmasını ve gözlerinin içine doğru sıkıca bastırılmasını istedi ki

kadan çift düğümle sıkıca bağlandı.

Toplulukta bulunanlardan kâğıtlar üzerine isim veya soyadı veya takma adlarıyla teşhis ederek sualler sorması istendi. Sonra toplanan kâğıtlar üzerine isim yazılı olan özel mühürlü zarflara konarak medyomun önündeki masaya toplandı. İlk toplantı iyi olmakla beraber tedyomun yorgun olması hasebiyle ertesi günkü kadar muvaffakiyetli olmadı. Zira, medyom Pazar günü — celseden bir gün evvel Londraya gelmiş —

medyom hiç bir suretle normal olarak gözleriyle göremesin.

Bez örtünün kontrolü

Daha sonra rehber bandajın üstüne örtülmesi gereken bez örtünün üzerinde herhangi bir delik olup olmadığını kontrol edilmesini istedi. Işığa tutulan bezde delik olmadığı görüldü. Bundan sonra bez medyomun bandlı gözü üzerince ar-

ve oğün zarfında alelacele olarak bir sürü işler yapmaya çalışmıştı. Bu arada Kuzey Gal'de meşhur filozof Bertrand Russeli de ziyaret ederek onunla bir mülakat teminine çalışmıştı. Bunun bir gece içinde yapıp Rhinehart'ın Londraya dönmesi isteniyordu. Bu tabii ki imkânsız bir şeydi. Bundan dolayı bir telaş içinde hazırlanan programda

uçakla Manchestere giden medyom araba ile Russel'in evine oradan da geriye dönerek Londraya uçakla dönüşü icab ettiriyordu. Bu yüzden Rhinehart çok yorgun ve gıdasız kalmıştı. Bu zıt şartlarda iyi neticeler elde edilmesi zor hale gelmişti. Buna rağmen neticeler tatminkâr olmuştu. Ertesi günkü celsede ise bir saat geç gelmesine rağmen parlak neticeler elde edilmişti.

Hatasız olarak kapalı gözle kâğıt okumak tam bir muvaffakiyetle sonuçlanmıştı. Onun önünde yığınlarca zarf ve kâğıtlar toplanmıştı. Her seferinde de hiç tereddüt etmeden medyom doğru kâğıdı tereddüt etmeden ayırabiliyordu. Yanında oturan ben onun bu işi yapmasına bakarken herhangi bir hata olmaması için kâğıtları okuduktan sonra bana geçirerek kontrol etmemi istedim.

Kâğıtların bazılarında Levington Telfor gibi medyomun mutad olarak okuduğu isimler mevcuttu. Sık sık kendisi kâğıtları başının arkasına tutarak okumaktaydı.

Fizik celse sırasında da muhtelif varlıklar mikrofondan seslerini duyurdular bu meyanda Dr. Kensington çocuk sesli Susan, İmparator adında gayet ağdalı konuşan bir varlık, Shri Aurobindo adında Hindistanda yaşamış bir filozof şark şivesiyle konuştular. İlerde bahsedeceğimiz başka sesler de vardı.

Yardım için :

İlk gece celse saatini geçmişti. 9.30 da sona er-

mesi gereken celse bir saat sonra hala devam etmekteydi. Bu arada nahoş olarak telakki ettiğim Dr. Kensingtonun kıymetli taşların satılması ve Spiritualizma tahsil etmek isteyen genç talebeleri bu iş teminiyle ilgili kısımdı.

Rhinehart'a ertesi gün bunun belki Amcrikada hoş karşılanabilmekle beraber İngilterede olamayacağını söyledim ve böyle bir teklifi tekrarlanmamasını rica ettim. Buna mukabil toplanılardaki fazlalıkları «Psychic News» adına böyle bursların teminine hasredeceğimi söyledim.

Sihirbazlara hitaben

Rhinehart bundan evvelki dünya turunda yine sihirbazlar tarafından hileyle itham edilmişti. Bu sebepten dolayı evvelce yapmış olduğu bir teklifi tekrarlayarak bu şartlar altında hokkabazlık metotlarıyla aynı işi yapabileceğini £ 3500 veya 10.000 dolar mükâfat verebileceğini vadetti.

Celse tamamen teypte alınmış olup çok enteresan durumlar da ceryan etmiş

olduğunu bilahare teypi dinlediğim zaman anladım.

İnsan hafızasının nasıl yanılabilirdiğine dair olan misal çok enteresandı Medyom kâğıda yazılmış olan Coleridge kelimesinin yamsıra yazılmış olan R D inisyallerinin ne olduğunu muhatap kimseye sorduğu zaman cevap alamadı. Halbuki adam çağız bulun Road - Yol kelimesinin harfleri olduğunu hatırlayamamıştı. Bunun yanısıra bir çok enteresan hâdiseler de ceryan etmişti. Mesclâ iki tane bayana evlerinin numaraları verilmişti.

Celse sona erdikten sonra bana muhtelif telefonlar ve mektuplar geldi. İçlerinde çok acayip ve enteresan tefsirler de mevcuttu. En garip bulduğum ise bu celselerde ruhâni bir atmosfer mevcudiyetinin noksanlığı idi. Yarabbim! herkes ruhi şeyleri maddileştirmeye çalışırken böyle bir hadise olduğu zaman da gel bunu beğenme.

Ne garip dünya değil mi?

İZMİRDEKİ SİRİT FAALİYETLERİ

Malûmunuz olduğu gibi, bir müddet önce İzmirde «Ege Spirit İlmî Araştırmalar Cemiyeti» ismi altında bir cemiyet kurulmuştur. Bu değerli cemiyetin faaliyetlerini, şimdiye kadar, bize yolladıkları celse ve tebliğleri yayınlayarak sizlere duyurmaya çalıştık.

Okuyucu ve yardımcı üyelerimize **Mimar Kemaltin cad. No. 89 - İZMİR** adresinde faaliyet gösteren «Ege Spirit İlmî Araştırmalar Cemiyeti» ile irtibat kurmalarını tavsiye ederiz.

RUH ve MADDE

B E T D U A

(Chimes'den)

Bugün çingeneler hakkında pek bir şey işitilmemekle beraber onlar dünyanın bir çok yerinde acayip faaliyetlerine devam etmektedirler. «Çingene» kelimesinin halen falcılık, klervoyans, kehânet ve diğer psişik olaylarla rabitası vardır.

Muhakkak ki bazı Çingeneler falcılıkta sahtekârlığa baş vururlar, fakat bazılarının istikbali bildirmede üstün bir kabiliyete sahip olduklarını ortaya koyan bir sürü delil vardır. Aynı şekilde Çingene bedduasının çok müessir olduğunu belirten olgular mevcuttur.

Şimdi nakledeceğimiz garip hikâye böyle bir beddua ile ilgilidir. Bir beddua mı veya bir kehânet mi? Yoksa her ikisi birden mi? Buna kendiniz okuduktan sonra karar verin.

Aşağı yukarı 150 yıl önce, İngilterede Wiltshire'a uzak bir köy olan Odstocke'un kilise avlusunda Josiah Scamp adlı bir Çingenenin ölüm merasimi yapılıyordu. Bu adam suçsuz olduğu halde at çaldığı iddiasıyla asılmıştı. Sonradan onun, kızının kocasını ölümden kurtarmak için suçu üzerine aldığı anlaşıldı. Çingeneler adama çok parlak bir tören tertip ettiler ve bundan sonra her ölüm yıldönümünde mezarını ziyaret etmeğe başladılar. Fakat ziyaretçilerin civardaki bir meyhanede içki içerek sarhoş olmaları işin çığrından çıkmasına sebeb oldu.

Kilisenin başpapazı bu çirkin davranışa bir son vermeğe karar verdi. Kilisede çalışan hademelere, mezara Çingeneler tarafından dikilmiş olan yaban gülü ağacının sökülmesini emretti.

Bir sonraki ölüm yıldönümü Pazar gününe raslıyordu. Papazlar toplanmak üzere iken Çingeneler kiliseye geldiler. Mezara dokunulduğunu, gül ağacının söküldüğünü görünce büyük bir hışımla kiliseye hücum ederek önlerine ne geldiyse kırıp parçaladılar. Ayrıca yardım istenmesin diye kilise çanının ipini kestiler. Az sonra Çingene kraliçe oraya geldi. Kilise avlusu duvarına çıkarak belâ okumaya başladı. Önce baş papazı işaret ederek gelecek yıl orada vaaz vermemesi için beddua etti. Sonra mezarın üzerindeki gül ağacını sökerken görülen Farmer Hodding'in etrafında dönerek "seni lânetliyorum. Bu günden itibaren uğursuzluklar senin yakını bırakmıyacak. Bu durum iki yıl sürecek" de-

di. Daha sonra gözlerini binanın ve kilisedeki bütün eşyaların mesul şahsına, John Hackett'e çevirerek "Sana da lânetler olsun. Ben buraya tekrar geldiğim zaman sen çoktan mezarı boylamış olacaksın" diye devam etti.

Hadisenin büyümesini önlemek için kilise kapısı kilitlenmişti. Çingene kraliçe bu defa kapıyı göstererek "Bundan sonra bu kapıyı kim kilitlerse, o, bir yıl geçmeden mezara girsin" dedi.

Farmer Hodding'in önce bir sürü ineği hastalıktan mahvoldu, sonra tarlaları mahsul vermedi, oğulları öldü. Baş papaz ölmedi fakat dili tutuldu ve vaaz veremez oldu. John Hackett ise bir gün yolun kenarında ölü olarak bulundu. Ölüm sebebi kalb kifayetsizliği idi.

Çingene melezi olan Batchelor adlı iki kardeş kraliçe etrafa belâ okurken baş papazın tarafını tuttuklarından ve kraliçeyi tasvip etmediklerinden lântelemişlerdi. Bu iki kardeş bir müddet sonra ortadan kayboldular. Cesetleri bir çalılıkta bulundu.

Aradan yıllar geçti. Kilisenin kapısı hiç kilitlenmiyordu zira kimse ona dokunmağa cesaret edemiyordu. Fakat kapı tamire ihtiyaç gösterdiğinde başka bir köyden bir marangoz çağırıldı. Papazlardan birisi marangoza kapıya dokunmamasını söyledi. Bunu ciddiye almıyan genç adam hiç aldırış etmeden işe koyuldu. Bir yıl geçmeden o da dünyadan ayrıldı.

Odstock kilisesi başpapazı tatilde olduğu bir gün. onun yerine orada vazifeli olan bir papaz kapının hiç kilitlenmediğini işitince, bunun çok büyük bir tedbirsizlik olduğunu ileri sürerek kilitlenmesini istedi. Diğer papazlardan biri, Çingene kraliçesinin yıllarca önce bu kapıyı lânetlediğini söylediyse de baş papaz yardımcısı, «Hayatımda böyle bir şey duymadım. Baş papaz buradan uzakta olduğu müddetçe, ben buranın muhafazası ile vazifeliyim. Kapı kilitlenecektir.» dedi ve kilitletti. Bir yıl geçmeden önce hayata gözlerini yumdu.

Bu Çingene kadını bir klervoyan mıydı? Geleceği gördü de uğursuzlukların kurbanı olanların beddualarına kurban gittiği süsünü mü vermek istedi? Yoksa kızdığı kimseleri gerçekten belâ okuyarak mahvedecek bir kudrete mi sahipti?

ÖLDÜKTEN SONRA YAŞIYORUZ

Ölen bir din adamının karısı,
ölmezliğin hakikat olduğunu
açıklıyor.

Yazan : Catherine Marshall
(Pageant, Amerika)

Ölümden sonra da yaşanıldığına inanmak, bir sevdiğini kaybetmiş herkes için büyük bir ihtiyaçtır. Zaten ekseriyat inanmak ister, anlatılanların doğru olduğunu ümit eder; gelelim, bu ümit kademesinden ileriye gidemez.

Ben, ümidim fevkinde bir şey, delil aradım.

Asırlar boyunca kâfi miktarda ikna edici şahadet ve deliller birikmiştir. Spiritizmanın delillerini kastetmiyorum; benim üzerinde durduğum şey, binlerce kimsenin beklenmedik anda başından geçen tecrübeleridir.

RUHUNU TEMİZLEDİN :

Bazan, hayat ile ölüm arasındaki eşiği aşan kimseyi seyredenler, hayatın ötesindeki âlemden birşeyler görür gibi olurlar. Böylelerinin şahadetine bakılırsa, ölüm korkulacak birşey değildir; ötede, sihirli müzik, önce gidenlerle buluşmak, sevgi ve anlayış vardır.

Karısı yeni ölen bir adam bana buna benzer bir tecrübesini yazmıştı:

«1952 Haziranında, 19 senelik karım bir kalb krizi neticesinde ölmüştü... O gece ancak saat 1-2 sularında yatağa girip uyuyabildim. Gün ağarırken uyandım; etrafımdaki dünya ile başka bir alemi farkediyordum. Yatak odamız evin arkasında, üç tarafı camla kapalı bir terastır.

«Margaret tabiatı ve kuşların musikisini o kadar severdi ki.

«O sabahki tecrübemi size nasıl anlatabayım. Bildiğin bir şey varsa, Margaret oradaydı ve ben biraz uzaktan herşeyi görebiliyordum... Margaret ışıklar ve o vakte kadar duymadığım emsalsiz kuş cıvıltıları içinde, bu hayatın ötesindeki âleme giriyordu.»

Bu tecrübeler doğruysa niçin bu kadar

az kişiye nasip olmaktadır? Orası bilinmiyor. Bazan, yardıma hakikaten muhtaç kimselere bir teselli olmaktadır. Başka vak'alarda, söz konusu kimselerin, insanlık ölçülerinin fevkinde bir görüşleri vardır.

Bu müstesna kişilerden biri Olga Waral, ruhlar âlemini görebildiğini henüz üç yaşındayken farketmiş, daha sonra, genç kız olunca, bu hassasını, insanları, ölümün hayatı sona erdirmediğine inandırmakta kullanmağa karar vermişti.

Tanıdığım bir rahip bana, aşağıdaki vak'ayı bizzat kendisi anlatmıştı:

«Epeyi sene evvel Baltimor'da Goucher Kolejinin kız talebelerinin biri çocuk felcinden yatağa düşmüştü. Rahip kızın tedavi edilebileceğine inanıyor, iyileşmesi için gece, gündüz dua ediyordu. Olga ile kocasından dua etmelerini rica etti. Kızı hiç görmedikleri halde, karı-koca razı oldular. Fakat bir sabah duada iken Lynn'in iyileşemeyeceğini anladılar.

Hakikaten de genç kız ertesi gün öldü. Ona karşı vazifesini başaramadığına kani olan rahip bitkin bir haldeydi.

Birkaç zaman sonra Olga ile kocasını ziyaret etti. Çok yorgun olduğu için, adamcağız, oturma odasındaki divana uzandı. Olga, odanın karşı ucunda bir sandalyenin üzerinde oturuyordu. Bir anlık sessizlikten sonra Olga dedi ki:

«— Yanında uzun boylu, sarışın, mavi gözlü ve mütebessim bir kız görüyordum. Bana adının Lynn olduğunu ve sana artık üzülmemeni söylememi söyledi. Ona karşı vazifeni başaramamış değilsin. Vücudunu şifaya kavuşturamazdın ama, ruhunu temizledin. Olga burada sustu, bir an sonra devam etti: «Garip; şimdi eğilip seni alının-

dan öptü.» «Öpücüğünü iade ettiğimi söyleyin, diyor.»

Rahip dehşet içinde ayağa fırladı: «Bunu nasıl bilebilirsin? Kimse bilemez. Ölümden bir kaç gün önce Lynn fenalaşmıştı. Hastane, odasında ikimiz yalnızdık. Çelik ciğerin içinde yatan kızcağızın yalnız başı meydandaydı; ben de onu alınından öptüm.» Günlerden beri ilk def'a rahibin yüzünde mes'ut bir ifade vardı.

ÖLMEK İÇİN ÇOK GENCİM

Virginia'da tanınmış bir doktor olan bir dostum, şimdiye kadar duyduklarımın içinde en hayret verici olanı diyebileceğim bir tecrübe geçirmiştir.

George, «Doktor olmak sıfatıyla, insanların vücutlarından ibaret olmadıklarını öğrenmek fırsatını buldun; 19 yaşındayken başımdan geçen bir hadise bu inancıma destek olmuştur,» demektedir.

2. Dünya Harbinde Teksas'da askerken George zatürre olmuştu. Bir sabah üçte, yatağının yanına sokulan koğuş hademesi dehşet içinde kaldı. George ölmüşe benziyordu.

Derhal çağrılan doktor, delikanlının tansiyon ve nabzının sıfır olduğunu, teneffüsün durduğunu, vücut hararetinin de sür'atle düşmekte olduğunu tesbit etti. Buna rağmen, George'un kalbine iğne yapıldı.

Bu işler olurken George bambaşka tecrübeler yaşamaktaydı. Ertesi gün Richmond'a hareket edecek, orada tıp mektebine girecekti. Çocukluğundan beri hayatta en büyük arzusu bu olmuştu.

Hastanedeki yatağın kenarında otururken, «Çabuk buradan çıkmalıyım,» diye düşündüğünü hatırlıyor. Ayağa kalkınca gözü yatağına ilişti. Tıpkı kendisine benzeyen birisi orada yatmaktaydı. George, hayatında bir kaç ölü görmüştü; bu da ölüye benziyordu: Hem de kendisiydi.

Delikanlı kapıya doğru yürüdü. O esna da bir hademe içeri girmekteydi. George bir an çarpışacaklarını zannetti; kenara çekilmeye yeltendiyse de hademenin onu görmezden geçerek doğrudan doğruya «içinden» geçtiğini farkettiler.

Esasen yanından geçenlerin hiçbiri onu görmüyordu. Hiçbir canlıyla görüşemiyordu.

Derken ellerine baktı. Doktor olacağına göre, bu ellere ihtiyacı vardı.

Ama artık hiçbir şeye dokunamıyordu; cisimler, ona göre, cisimliklerini kaybetmişlerdi.

Bu durumda olan hiç kimse doktor olamazdı. George geriye dönüp vücudunu bulmağa karar verdi. Epeyi arandıktan sonra, vücudunu taş bir odada buldu. Gelgelelim, vücuduna nasıl tekrar girecekti?!... Birden yalnız olmadığını farkettiler. Yanında «mübarek yüzlü bir zat» duruyordu.

George sordu: «Hayatında ne yaptın?»

Delikanlı konuyu değiştirdi: «Ölmek için çok gencim.»

Mübarek zat şöyle mukabele etti:

«— Hiç kimse ölmek için fazla genç değildir.»

George, orada dururken, bir mucize olup daha bir müddet yaşayabildiği takdirde, insanlara hizmet etmeğe karar verdi. Nasıl olduğunu bilmiyor, o anda mucize vuku buldu. Gayet iyi tanıdığı vücudun içindeydi. Bir müddet sonra, o, bu maceraları yaşarken dört gün geçmiş olduğunu öğrendi.

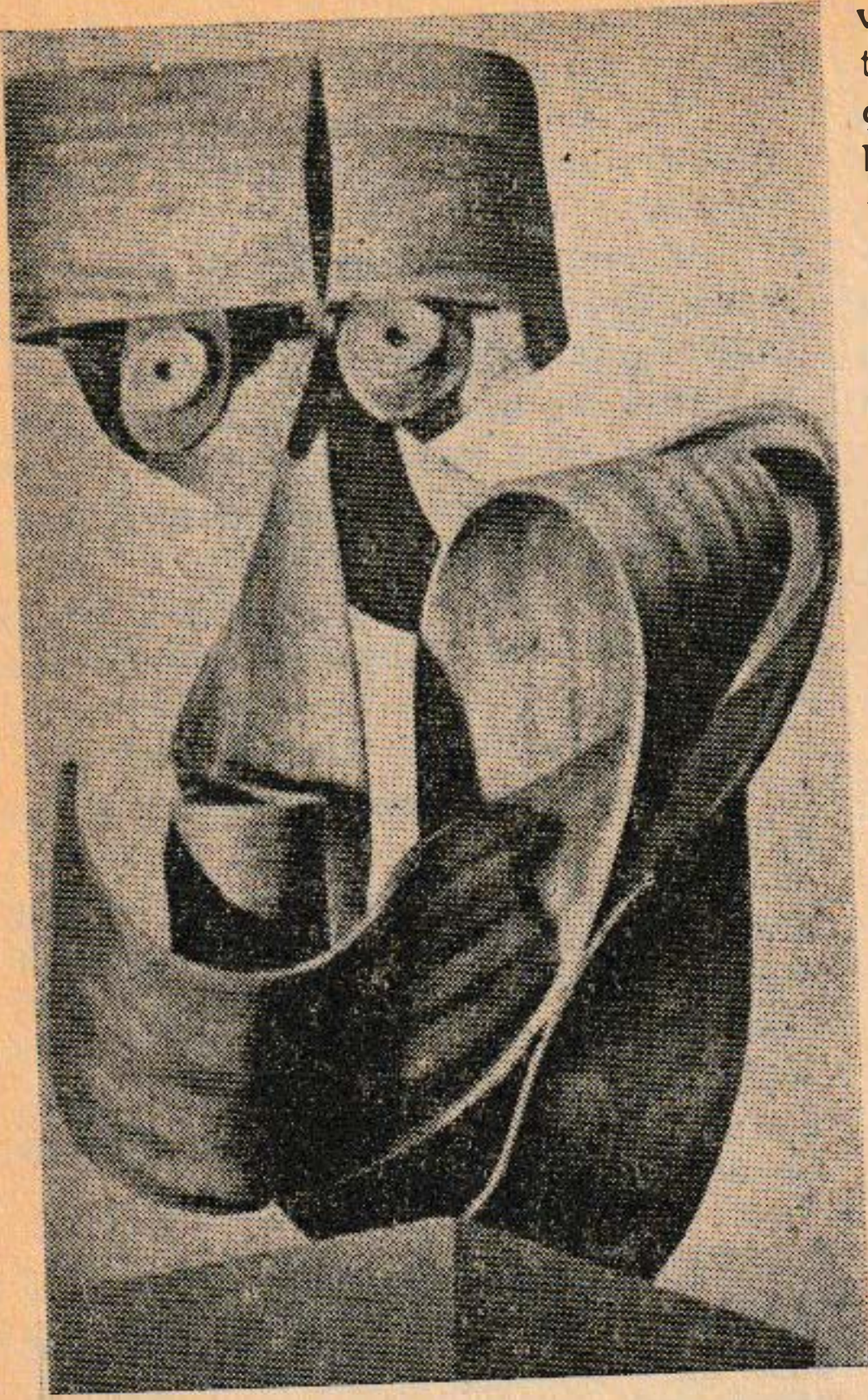
Mistik bir insan değilim; tabiat üstü hassalarım da yok. Bu arada, dünyamız ile öteki âlem arasında sevinç ve ümitten örülmüş bir bağ olduğuna inanç getirdim. Hayatın ruhi ve fiziki hudutlarını araştırmayan, uzak ufukların ötesini görmeğe çabalamıyan bizler, kendi kendimizi ınahrum ediyoruz.

Vaızın düşündürdükleri

(16. sayfadan devam)

olursa olsun, musibetlere uğraya uğraya, ıstırap çeke çeke aklını başına toplamak; düşünmek, kendini tashih etmek ve daha kudretli ve üstün hale gelmek yolundadır. Ama bu üstünlük, kudretlerini kendinden gayri olanların, hayrına kullanmak yolunda bir üstünlüktür.

Dualarımızı iyilik ve doğruluk yolunda yapacağınız fiili gayretler olarak kabul edelim. Neticeyi gördüğümüz zaman, gerçek dualara gelen cevabı da daha iyi öğreneceğiz...

Spiritizma Dersleri

Hazırlayan: Ergün ARIKDAL

Trans esnasında etki eden gizli tesirle re hiç ihtimal verilmezken (yani asistanların düşünceleri, cehti azaltan şuuraltı arzular, geri seviyeli ruhların telkini gibi) ve şuurlu hiçbir hilenin mevcut olmadığına tamamen kani olduğumuz zamanlarda bile, kontrol sistemini asla ve asla ihmal etmemek gerekir. Zaten, gerçek bir medyum, şüphe hallerinde, bütün kuşuklara karşı müsbet şekilde karşı koymak için, istenen hertürlü kontrol ölçülerini kendi nefsinde tatbik ettirebilen bir kimsedir.

Bütün usullerde, deneyciler, medyomdan

ve asistanlardan gelen şuurlu ve şuursuz bütün hilelerin tek mes'ulüdürler. Kontrol ölçülerinin tesirsizliği, hemen hemen onların bilgisiz ve ehliyetsizliğini ortaya koyan tek usuldür.

MEDYOMLARI KONTROL :

Kontrol zekice ve çok yönlü olmalıdır. Kontrol müterakkidir; bu, kontrolün sadece medyoma ait değil, aynı zamanda asistanları da içine aldığı ifade eder. Hatta eşyaların kontrolü de zaruridir. Fakat şu da var ki, hâdisenin orta yerinde, zamansız ve alâkasız kontrol hevesine düşmek neticeyi felce uğratmaktan başka birşey kazandırmaz.

Medyomları kontrol şekli şu tarzlarda yapılır:

BASİT KONTROL :

1 — Elbiseleri yoklamak, elbiseleri değiştirmek ve tünik ismi verilen arkadan bağlı özel gömlekler giydirmek.

2 — Elleri tutmak, ellere boks eldiveni giydirmek, medyomun ayaklarına basmak.

3 — Medyomun kol ve bacaklarına fosforlu bandlar yapıştırmak.

4 — Medyomu bağlamak.

5 — Fotoğraf çekmek.

ALETLİ KONTROL :

İlmi değeri haiz bir isbat celsesinde münhasıran kullanılması gerekir.

1 — Bütün celse süresince fotoğraf çeken veya filme alan bir cihazın mevcut olması;

2 — Streoskopik aletler kullanmak;

3 — Elektrik cereyanından istifade etmek;

4 — Enfraruj ve ultraviole ışıklar;

5 — Terazi: Fizik celselerde tezahürle beraber medyomun ağırlığında bir azalma meydana gelir. Bunun tesbiti için ya medyom büyük bir baskülün üzerine oturur yahut yakınına hassas bir terazi konur.

6 — Manometre;

7 — Göz göz tellerden yapılmış bir kafes.

8 — Sık delikli iplik ağ;

9 — Materyalize olmuş uzuvların (el, ayak v.s.) kalıbını almak için, içi sıcak su dolu kovada erimiş halde duran parafin;

10 — İs, un, talk gibi maddeler;

Şüphesiz, daha birçok kontrol şekilleri mevcuttur. Bunların semereli olması deneycinin bu cihaz ve maddeleri iyi kullanmasına bağlıdır.

CELSE ODASININ KONTROLÜ :

Odanın kapı ve pencereleri mühür muayyela mühürlenmelidir. Duvarlar, dolaplar, zemin iyice yoklanmalıdır. Medyomun değil, deneycinin tensip ettiği oda esastır. Bu yüzden, deneycinin herşeyden emin olması gerekmektedir.

HAZİRÜNÜN KONTROLÜ :

Celselerde kötü maksatlı, medyoma ortaklık yaparak hilckârlığı örtbas edecek kimseler bulunabilir. Onların da kontrolü gereklidir. Medyomun, burada da, deneyciden evvel bu kontrol işlemini istemesi onun dürüstlüğüne ve vazife sevecliğine bir delil olacaktır. Hazîrûn'un kontrolü çeşitlidir:

a — Celse boyunca, elele tutuşarak zincir meydana getirmek.

b — Hazîrûn'u uçları kilitlenecek bir madeni zincir ile çevrelmek, sarmak.

c — Etraflarından elektrik cereyanı geçirmek.

d — Elbiselere iştirilmiş fosforlu bantlar kullanmak.

Şimdi fizik bir celseye engel olabilecek bazı durumları gözden geçirelim.

FİZİK ŞARTLAR :

1 — Medyom için konforun olmaması : Rahat bir koltuk ve normal ısı onun konforudur.

2 — Medyomun fiziki durumunda bir aksaklığın mevcut olması.

3— Yorgunluk, sinir kuvvetsizliği, alkol almak, celseleri kötüye kullanmak, sık sık ve gaye dışında çalışmak. Ayrıca lâûbâli ve şımarık olmak...

PSİKOLOJİK OLARAK :

1 — Medyomun maneviyatının bozuk olması;

2 — Deneycilerin zihni olarak pasif kalabilme yetersizliği;

3 — Medyom ve deneycilerin güvensizlik durumu;

4 — Menfi hislerle dolu olmak.

BİRKAÇ SÖZ :

Bunca zamandır sizlere anlattığımız ve

işin gidişatı hakkında tekrar edip durduğumuz spiritizma tatbikatçılığı, aşağı yukarı bu bilgileri ihtiva etmektedir. Muhtakkak ki bir çok noksanları olan bir anlatım içinde kaldık. Fakat her şeyi ince ince ortaya koymak da mümkün olamamaktadır.

Mesele nedir veya ne olması gerekir? Bunu bir çırpıda cevaplamak kolay olmasa gerek. Spiritizma tatbikatı insanlık seviyesinde bulunan ruhların ihtiyaçlarından doğan bir takım tezahürlerin neticesidir. Araştırmak, dencylemek, tasnif etmek, tahlil ve terkibe ulaşarak, hayatın bazı prensiplerine ve kanunlarına erişmek, kısaca ruhun belirli bir nizamdaki tezahürlerini öğrenmeye çalışmak, genc insanlığın bir ihtiyacıdır.

Yüz seneyi aşkın bir zamandan beri ruhi tezahürat olup durmaktadır: spiritik ismini verdiklerimizi kastediyoruz. Yoksa bu ezclî bir davadır. Her devirde, devrin haline göre, anlayış seviyesine göre, ruhun mevcudiyeti, tekâmülü ortaya konulmuştur.

«Ruh ve Madde» olarak, siz muhterem dostlarımızın aklında zihnini çelection yolu nu kapatacak, hızını azaltacak merak ve malûmatın azalmasını amaç edindiğimizden, bu dersleri dikkat nazarlarınıza sunmuştuk. Artık, bizce, bu vâdide sorumluluk azalmıştır. Aklımızın erdiği dilimizin döndüğü kadar meselenin teknik veçhesini, manevî gayesini, yüksek maksadını açıklamağa da çalıştık.

Hayat, insanlar için, sistemleştirilmesi zarurî olan olaylardan ibarettir. Ruhun gayesi, bu noktadan, sebep ve neticeleri bilmek ve hadiselere nüfuz etmek ve böylece safha safha, bilinmedik ve fakat yüksek gaye ve fonksiyonlara doğru yükselmektir. Her bilgi bir tatbikat, her tatbikat bir bilgi içindir. Vicdanımızın emrettiği yolda, hayır ve şerrin bir arada bulunduğu dünyaya vasatında mücadele etmek öğrenmek, idrak etmek ve tatbik etmek mutlu ve ulvi bir geleceğin gerçek vasıtalarıdır. Şüphesiz bir gün gelecek; ruhlarla insanların irtibatı günlük hayat olaylarından biri ve apaçığı olacaktır. **S O N**

YARDIMCI ÜYE KÖŞEMİZ

ANKET SORULARIMIZA verdiğiniz cevaplarınızı cevaplandırmağa devam ediyorumuz:

Y. Ü. 59 - Ertan Kura -
İZMİR.

1) Yardımcı üyelerimize araştırma ve inceleme konuları verilmesini teklif ediyor ve bu konuların da tarafımızdan seçilmesini istiyorsunuz. Özel olarak seçilecek bu konuların, sizlerin kabiliyetlerinizi geliştireceğini, görgü ve araştırma güçlerinizi artıracığını da ileri sürüyorsunuz...

Teklif ve arzunuz, yerinde ve güzel!.. Fakat sizleri yakından tanıma imkânından yoksunuz. Bu durumda size göre olması gereken konuları nasıl seçebiliriz? Rasgele seçilip sizlere sunulacak mevzuların işlenmesi ne oranda bir fayda sağlayabilir? .

İnsanın kendisini bilmesi vazifesidir. Önce buradan başlayarak bu seçimi yine kendimiz yapalım. Şimdiye kadar edindiğimiz bilgilerin bizde hâsıl ettiği tortuyu değerlendirmeğe çalışalım. Kendi kendimizi sordüğümüzde: Bu bilgilerin içinde niçin bulunduğumuzu; şimdiye kadar bu bilgilerden ne aldığımızı ve bu aldıklarımızla ileride neler yapabileceğimizi cevaplandırabiliyor muyuz? Düşünelim.. Kelimenin tam mânâsiyle düşünelim: Bize düşenlerin neler olduğunu bilemiyorsak neyi araştıracağız? Araştırmak, bir ihtiyacın, bir gâyenin mahsulüdür... Bizde bir ihtiyaç, bizde bir gâye doğmamışsa bunun doğmasını beklercesine sabrın içine gömülüp sabır çabasında bulunmalıyız...

Cevabınızın ikinci kısmında, yardımcı üyelere gönderilen derslerin çoğaltılmasını ve sıklaştırılmasını arzu ediyorsunuz. Her dersin sonuna da düşündürücü sorular eklenmesini, sizler tarafından cevaplandırılması şart koşulacak bu soruların Cemiyete değerlendirilmesini ve buna göre sizlere bir yön verilmesini talep ediyorsunuz.

Bu da güzel bir teklif!.. Fakat eksikliği, aksaklığı kimden? Belirtilmemiş!.

Sizlere bugüne kadar (üç grupta olmak

üzere) tam 47 sayfa tutarında dersler gönderdik. Maalesef hiçbirinizden, bunlara dair tek bir soru sorulmadı. Sadece sizin de istediğiniz gibi, bunların artırılması ve sık sık gönderilmesi belirtildi, istendi. İlk nazarda, bu derslerin tamamen anlaşıldığı ve bu sebeple bir soru vâki olmadığı zannediliyor... Halbuki gösterilen ilgi yalnız bir merak tatmininden başka bir şey değildir. Bu merak tatmini de hiçbirşey kazandırmaz bize. Eğer merak gidermek için okunmamış olsaydı bu dersler, bize soracağınız o kadar çok sorularımız olurdu ki, derslerin altında bizden sorular beklemek lüzumunu duymazdınız bile!..

Nerede, niçin; ne almak için ve ne yapabilmek kudretiyle bulunuyoruz.

Bu bir garnütür değildir... Bu bilgiler, bize bizi tanıtmak ve bizi dosdoğru yolda yürütmek içindir...

Kâinatta nasip bol!.. Bu bolluktan alabilmek için, alabilmesini bilmek gerek.

Her çaba tatbiktir. Çabanın sonunda bilgi, buna bağlı düşünce vardır. Hatalar görülür ve daha iyisi tatbika çalışılır... Bu sistemli çaba, halkaları zerre zerre büyüyen ve kuvvetlenen, başı-sonu gözükmeyen bir zincir gibidir. Bizler bu zincirin, yalnız bizim rüyet sahamıza düşenini görebiliriz. Tâ ki bu görüşümüz de gelişinceye kadar...

Cevabınızın üçüncü kısmı da üç parçadan ibaret:

Yardımcı üyelerimizin birbirleriyle tanışıp buluşmalarını ve hattâ birer topluluk kurmalarını teminen adreslerini, bu sayfa da vermeğe devam ediyoruz. Fakat bugüne kadar kaç üyemiz birbirini buldu veya mektuplaştı ve aynı şehirde olanlardan kaç kişi birer topluluk kurabildi, bilemiyoruz. Yalnız cehtin bir faydası olmuyor; görüyorsunuz... Cehtin iki taraflı olması gerekiyor...

Cemiyetin, sizlere, insanlara ve kendisine yararlı olabilecek hizmet çalışmaları vermesini asla beklemeyiniz. Yukarıdaki düşünmenizi arzu ettiğimiz hususları düşü-

nerek bunun cevabını bizzat bulmağa çalışınız...

Yardımcı üyelerimizin değil yalnız, herkesin, mânevi taraflarını kuvvetlendirecek, miraçlarını takviye edecek, düşüş anlarında imdatlarına yetişecek desteği kendisinin bulması gerekir. Her şahsın tekâmülü aynı seviyede ve aynı seyirde değildir...

İstenmeden, ihtiyaç duyulmadan kim ne verebilirsiniz?

İnsanı eğitecek en iyi mürebbi yine insanın kendi içindedir...

2) Mecmuamızdaki bütün yazıları okuduğunuz için tamamını çok ilgi çekici bulduğunuzu yazıyorsunuz.

Bugüne kadar bütün mecmualarımızı okuduğunuza göre neler elde ettiğinizi düşünüyorsunuz mü? Bir sentez yapabildiniz mi? Hangi istikamete yönelen bir ihtiyacınız belirdi?

Bu gibi sorularımıza yalnız sizin değil, hepimizin, hattâ bütün okuyucularımızın cevap vermelerini isteriz.

3) Macit Aray ile ilgi kurmanıza çok sevindik. Umarız ki ilgi kuran yalnız siz olmazsınız...

Çevrenize derinden bakın: İlgi kurmağa değer daha neler bulacaksınız...

Diğer üç sorumuza verdiğiniz cevapları gelecek sayıda görüşelim.

Başarılar, sevgiler.

YARDIMCI ÜYELERİMİZ :

- 43) Ayhan Ünsalan
Hatay Cad. 362. Sk. No. 67
Eşrefpaşa - İZMİR
- 44) Can Sümer
Halk Cad. 62/2
Üsküdar - İSTANBUL
- 45) Selâmi Ülkü
(Lütfen yeni adresinizi bildiriniz).

- 46) Kadri Faik Öngen
Uludağ Sk. No. 8/1
Maltepe - ANKARA
- 47) Çerkez Kutlar
Şerefîye Cad. No. 63
VAN
- 48) Abdurrahman Caf
Köprü Başında Benzinci
Bay Hilmi Eliyle
CEYHAN

merbolin

BOYA VE MATBAA MÜREKKEBİ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

- * sentetik
- * plâstik
- * vernikli
- * Dövme
- * Alüminyum
- * yarı sentetik

tel: 44 0050 - 24 30 15

merbolin
boyacının aşkı

BOYALARI

Ruhsal Olaylar

oim gibi eski bir
lerle beraber film
olacak ki, bundan bir
Jean Pav' Belmondo
getirdiler Şifaz Belmon
bir şöhretin, uana fazlasını eld
k için eski bir kurdun himayesi
ında oynamıy- ikineci yoktu Fak
filmciler hic r kere olsun

is Ortasınd.
o bu gayeyle
ado'yu stüdyode
ilerde boş bırak
racığına mandığına, yeni bir ka
1" diyerek tanıtmışlardı
bu fikir ç k tutunmuş olneak
di de Jean abin'in yanında Al
on'u oynat karaz verdiler
çizgileri. s deli vuzie

ain Delon
lehlizden G
Jean Gabi
Bu filmin
uil yapacak. Fransa'nın
şırım bir Akdentz kasıl.
lmesine başlanan filmde a,
k genç ve güzel genç yıld.
lü var. Bu imdan Alain t
'erini bikinili
ada vuzie ha

Film, beş yıl hapisle yattıkta
serbest bırakılan eski bir d
cinin, hayatının son günlerini
ira ve huzur içinde geçirmekt
n bir ürgü
latıyor. Gayet tabii, on
s: Jean Gabin'den başka
shanecece çıktıkları son
ik, çocuğun
in içinde sebebini bilmediğ
hus ona artık ailesinin yanı
amlayacağını fısıldamaktadır

t dolgun bir servet ele geçirmek içi
alkar, adım başında bir milyon
arçılabilen zengin sayıya kasabalar

a başlar
inin co bu
ğından ci
genç bir
bir hayat
a hayatını
le kosmak

eyaz paralı
t haline gel

ldarı büyük
miş olur, he
ra bu anı
lalarla
edilerine bir
B Yoksa
silind ride

lar arasında zirçok kişi gördükleri ve tahakkuk eden rüyalarını anlatmaktadır. Bu rüyaların bir kısmı görenin şahsını ilgilendirmekte, diğer bir kısmı ise daha şümüllü ve hepimizi ilgilendiren mânalar taşımaktadır. Bu sayfada sizlere sunduğumuz rüya bu ikinci guruptan seçilmiş bir tanedir.

Efendim,

Bir çok rüyalarım bazen sembolik olarak, bazen de olduğu gibi çıkar. Size aşağıda anlatacağım şu rüyam, beni çizilmiş bir mukadderata bir kat daha inandırdı...

1953 senesinin ağustos ayında bir gece sabaha karşı rüyamda şöyle gördüm: Asfalt bir yol üzerinde tek bir otomobil tekerleği yuvarlanarak yolun kenarındaki hendeğe düştü. Takriben bundan bir ay kadar sonra 26 Eylül sabahı iyi hatırlıyorum bir cumartesi günü idi; zevcim işine gitmek üzere evden ayrılmış henüz bir saat olmuş idiki tanımadığım bir adam kapımı çalarak; Sizin bey efendinin içinde bulunduğu minübüs başka bir araba ile çarpıştı, ben kendi taksim ile beyefendiyi Nümune hastanesine götürdüm merak etmeyiniz iyidir beni kendisi gönderdi sizi bekliyor dedi. Bundan yirmi dört saat sonra da kendisini kayb ettim. Vak'a, Kartala giden asfalt yol üzerinde Cevizlik civarında olmuş idi. O günlerde beni teselliye gelenler içinde vak'aya tesadüfen şahit olan zevcimin bir arkadaşı şöyle anlattı: «Ben o sırada taş ocağına giden kamyonuma şoförün yanına oturmuştum. Birden bire karşı taraftan hızla gelen askeri bir hizmet arabası ani olarak minübüsc çarptı, ve bir tekerleğin yuvarlana yuvarlana, hendeğe düştüğünü gördüm.» Ben o anda ürpererek rüyamı hatırladım. Ben bu rüyamı sembolik kabul ederek doğru tefsir edememiştim. Bunun için hâlâ daha üzülür dururum. Fakat acaba mukadderatı değiştirmek mümkün olabilecek mi idi?

Saygılarımla.

Zinnur ALDOĞAN

Rüyalar ve Yorumları

(Geçen sayıdan devam)

Hazırlayan: Ergün ARIKDAL

EV SEMBOLLERİ :

Katları, bölmeleri ve çeşitli kısımları ile ev sembolü, bizim muhtelif ruhsal hallerimizi ifade eder.

Meselâ evin duvarları, cepheden görünüşü insanın bilinen yanlarını, sosyal rolünü, medeni şahsiyetini, hatta, maskesini de belirtir. Çeşitli katlar ise vücudun muhtelif kısımlarını ve türlü ruh hallerini temsil eder. Meselâ evin damı ve üst katları rüya gören kimsenin şuurla ilgili faaliyetlerini ve düşüncelerinin seviyesini gösterir; aksine mahzen gibi yerler şuur altı ve nefsanîlikle ilgilidir.

Bazı yorumcular, mutfak sembolü karşısında şunları ifade etmektedirler: **Bu, ruh halinde bir şekil değiştirme, ruhsal bir haşkalaşmayı gösterir. Gerçek bir iç değişme ve manevî dönüşme hemen hemen olmak üzeredir.** Gene bilinmektedir ki, mutfak sembolü inisiyasyon yolunu da ifade etmektedir.

Odalarla ilgi bütün semboller, bugünkü anlayışa göre, insanın ruhî cepheleriyle, alâkadardır.

VÜCUT SEMBOLLERİ :

Bu sembol üzerinde muhtelif şekillerde duracağız. Zira bizimle çok yakın bir alâkası mevcuttur. Mekân sembolleri ile ilgi olarak, vücudun sağ ve sol yanlarından bahsedebiliriz.

Sağ taraf: erkek cinsiyetin; sol taraf: dişi cinsiyetin şahsiyetleriyle ilgilidir. Bu sağ ve sol yanlar rüyaların yorumlanmasında önemli yerler işgal etmektedir.

Baş, ruhî bir belirtidir. Uyanıklık ve canlılıkla ilgili görülmektedir. Mitolojide, güneş ve saçlar erkek cinsiyeti belirtir. Meselâ: Dalila Samson'un saçlarını keser ve güneşin kahramanı kudretsiz hale düşer.

Saçsız baş sembolü ebeveyn ve mal kaybını ifade edebileceği gibi, birçok korkuların da sembolü olmaktadır. Ruhî sıkıntıların, teşevvüşlerin, marazî psikolojinin bedenî belirtileri rüyalarındaki «saçsız baş» larla ifade olunabilmektedir.

Dişler'in rüyalarda başlı başına bir mevkiî vardır. Umumiyetle kabul edilen durum, dişlerin dökülmesi,

çıkması, çürümesi, maddî ve manevî ıstırap ve kayıplar ile ilgilidir. Sağlam dişlerden birinin yerinden çıkması yakınlardan birinin ölümü ile son bulur diye bir kanaat vardır.

Eskilerin yorumlarında dişler maddî bir zenginlik, hayati güçlerde artış, döl bereketini ifade etmektedir. Pek tabii bunlar rüyayı gören kimsenin nihaî yorumuna yardımcı unsurlar olarak mütalaâ edilmelidir.

Dr. Allendy'ye göre dişler, hücum haline geçen kuvvetleri yahut faaliyeti ifade etmektedir.

Göz, hazan ruhun aynası, bazan ruhun alıcı kaabiliyetinin sembolüdür.

Alın, karakter ve onun değeri ile ilgilidir. Türlü alın şekilleri, değişik değerleri olan karakter, yahut mizaçları ifade etmektedir.

Kollar, birlik ve beraberlikle ilgili kuvvetleri temsil ediyor.

Şahsî kudretler sakal sembolü ile ortaya çıkıyor ve türlü biçimlerine göre değişik manâlar kazanıyor. Ağız da önemlidir: şekli, simetrik oluşu, hareket tarzı, birşey tutuşu ayrı ayrı manalar ihtiva eder. Meselâ; ağzı su ile dolu olmak yakın bir ölümü, ağzı kum dolu olmak: vahim bir hastalığı ifade etmektedir denilmektedir.

Parmaklara gelince : türlü durumlarda olması, daha ziyade şahsi ve ailevi hayattaki karışıklıkları anlatmaktaymış. Parmak sayısını normalden fazla görmek ise, başarı, yeni dostluklar kurmak tarzında yorumlanmaktadır. Eller, faaliyet vasıtalarını temsil etmektedir. Kuvvetli, iri ve kuvvetli eller maddi ve manevi ilerlemeyi belirtmektedir. Beyaz, temiz ve bakımlı eller ise kolay başarıyı; siyah ve sert olanları: güç mesai ve zor başarıyı anlatmak istemektedir.

Kollar, umumiyetle, birlik, dostluk ve arkadaşlığı gösteriyor. Zamanımızın yorumcuları, insanın günlük yaşayışı ile ilgili mahiyette ifade kullanmak eğilimindedirler. Daha derin bir iç hayatın belirtilerini, ruhi bir uyartma tarzında almamaktadırlar.

TOPRAK VE SU SEMBOLLERİ :

Toprak ve su sembolleri «Ana» arşetipinin türlü yanlarını ifade eder. Gerçek, bütün tabiat, çiçek ve ağaç-

larıyla bizleri kollarına alır, kaynak ve nehirleriyle emzirir; yahut mağara ve in'leriyle kucaklar. «Tabiat ana», «toprak ana» deyimlerimiz, toprakla insan kadehinin müşterekliğini ifade etmek bakımından dikkate şayan bir sözdür.

Su ve toprak resim ve tasavvurları analık ve içgüdüünün temsili olmaktadır. Bununla beraber tahakküm, egoizm ve gaddarlığı da ifade ettiği görülmektedir.

Çocuk doğduğu zaman, ona göre, anasının sinesi tek kaynak ve sığınak yeridir şüphesiz.

Bu ilk analık kuvvetini şuur altında imajlar altında toplayan insan oğlu, kâhil çağlara geldiği zaman, daussıla (memleket hasreti hastalığı) na tutulur. Karısına aşık olur. Kadınlarda kendi anasının ideal kadın yapısını bulmak ister. Bunlar psikanalistlerin fikirleridir ve rüyaları bu esasdan hareket ederek yorumlamak isterler.

Toprak bereketi ifade eder; su, bütün hayatı doğuran ana sinesini. Suların ay ile alâkasını hepimiz biliriz; «Gel-git» olayı ay'ın arz suları üzerindeki devri cazibesinden ileri gelmektedir. Bu, bir bakıma, ana ile ay'ın arasında sembolik bir alâkanın ifadesi gibidir. Zira bazı rüyalar, kadınların ay gördükleri zaman onların çocuk doğuracaklarını ve hem de kız bir çocuk doğuracaklarını göstermektedir.

Ay, dolunay tarzında ve ışıklı ise saadet ve zenginli-

ğin artacağını ifade eder, denmektedir. Bazan eline ay'ı alan kimselerde durugörü melekesi inkişaf etmektedir.

Çeşitli durumlarıyla su, bilhassa yağmur, hayatın menşei ile ilgili bereket, yardım, hayır hallerini ifade etmektedir. Yağmura «rahmet» denmesinin bir manâsı da bu olsa gerek. Yağmur gökten gelir; yardımlarda öyle değil mi?..

HAVA, ATEŞ, IŞIK SEMBOLLERİ :

Bunlar çok değişik manaların ifadelerini saklarlar. Hava, rüzgâr, Baba'yı ifade ettiği gibi, Tanrıya ve üstün ruhiyatı da temsil eder.

Ateş, ruh, bilgi ve Aşk'ı belirtmektedir. Ruh ateşi, ilâhi aşkın alevi, ruhsal aşkın arşetiplerle ilgili imajları olmaktadır. Sık sık rüyalarımıza giren ateş, kainat enerjisi ile insan ruhunda bulunan meknûz kuvvetlerin faaliyetlerini gösterir ki insanda kendi kendine olan değişimleri ifade etmektedir.

Alev ve ışık, beraberce, mûteal bir semboldür. Işık yaratıcılık, güneş zekâdır. Rüyalarımızda lâmba, mum v.s. gibi mütevazi şekillere bürünerek görünürler. Bazan da güneş alevi gibi büyük bir kudret ifade ederler.

Işık, umumiyetle, zekâyı, meknûz enerjiyi, yüksek akli ve idraki ortaya koyar. Bu hususta bir rüya nakleterek mesceleyi daha açık bir hale getirebiliriz. Bu,

(Devamı 38. sayfada)

PSİKOLOJERAPİ VE TEKÂMÜL

Yazan : Erol Erdoğan

Genel olarak çevre, intiba aldığımız, reaksiyon verdiğimiz ortamdır. İntibalarımız, reaksiyonlarımızdan büyükse, çevre aktiftir, duyuş düşünüş ve davranışlarımızı şekillendirmektedir. Aksine, reaksiyonlarımız, intibalarımızdan büyükse, çevre pasiftir. Benliğimiz, duyuş düşünüş ve davranışlarımızı şekillendirmektedir. İntibalarımızla, reaksiyonlarımız arasında denge varsa, çevreye intibakımız tamdır.

Çevreyi sabit, süjeyi değişken farzedelim : Çevresine intibak edemeyen süje anormaldir, teşevvüş halindedir. Normal süje çevresiyle mutabıktır, denge halindedir. Sürnormal süje, içinde bulunduğu çevrenin üstünde ve daha üst bir çevrenin eşğinde, teşevvüş içindedir.

O halde, sabit bir çevreye göre, bir alt teşevvüş hali, bir de üst teşevvüş hali vardır. Alt teşevvüş hali, sabit çevreye erişemiyerek onunla denge durumuna gelemeyişin, üst teşevvüş hali ise, sabit çevreyi aşmanın ve bir üst çevre ile denge durumuna girememenin fonksiyonudur. Alt teşevvüş halindeki süje, daha alt bir çevrenin denge durumunu aşmıştır. Sabit çevreye erişme çabasıdadır. Önce erişecek, sonra dengeye girecek, daha sonra da sabit çevreyi aşarak dengesizliğe düşecektir. Gündüzün geceyi, gecenin gündüzü takip etmesi gibi, denge dengesizliği, dengesizlik dengeyi kovalayacaktır. Tekâmülün tekniği budur.

Alt teşevvüş halinde bulunan süjelerin, çevreleriyle intibaklarını temin etmek için, tıbbî ve psikolojik tedavi usulleri kullanılmaktadır. Psikoterapi usullerinden psikodrama ve Rogerian Metod'la tekâmül arasındaki fonksiyonel benzerliği araştırmaya çalışacağız:-

PSİKOTERAPİ : Süjenin eski, intibaka elverişli olmayan alışkanlıklarının, sabit fikirlerinin ve vaziyet alışlarının yerine, etrafına başarılı bir intibak sağlayacak olan, yenilerini edinmeyi öğrenmektir.

TEKÂMÜL : Artık eskimiş ve daha yüksek plânlara intibaka elverişli olmayan alışkanlıklarını, sabit fikirlerin ve davranışlarının yerine, yukarı plânlara başarılı bir intibak sağlayacak olan yenilerini edinmek değil midir?

PSİKODRAMA : Süje sahneye çıkarılır. Kendisine, problemine götüren vaziyetleri yeniden yaşaması için, yardımcı benlikler (Auxiliary egos) verilir. Travmatik rolleri oynaması, korku, kıskançlık, suçluluk, çatışma, hayal kırıklığı ve gücenmelerini sahnede ifade etmenin boşaltıcı tesiri, süjenin iyileşmesine yardım eder. Tedavinin sonucu olarak, yeni bir içe bakış gelişebilir ve süje, kendisini daha kolayca ifade etmeyi öğrenir.

REENKARNASYON : Enkarnelere, tekâmül seviyelerine uygun ve tekâmülleri için lüzumlu yardımcı benlikler verilmekte değil midir? Böylece enkarneler dünya hayatlarının sahnesinde, kader plânlarının senaryosunu oynayarak, benliklerini çözümlemenin, kendilerini daha iyi anlamının ve anlatmanın sonucu olarak, yeni bir içe bakışa, yeni bir tekâmül merhalesine erişmezler mi?

Psikoterapi usullerinden psikodrama ile tekâmül yolu olan reenkarnasyon arasındaki fonksiyonel paralelliği böylece tespit ettikten sonra Rogerian Metod'la, idareci mekanizma faaliyetleri arasındaki teknik benzerliği araştıralım :

ROGERIAN METOD : Süjenin merkez olduğu metoddur. Tedaviyi yapan, akıl öğretmez, fikir vermez, beğenip beğenmediğini söylemez. Sıcak dostça bir münasebet kurar. Gayesi, değer hükmü vermeden, süjeyi olduğu gibi kabul ederek yardım etmektir. Süjeye hislerini ifade imkânını vermek ve bu hisleri göstermek (doğrudan doğruya değil de, aksettirmek veya yeniden ifade etmek suretiyle), hisleri süjenin kafasında berraklaştırmak lâzımdır. Süje böylelikle içe bakışı geliştirerek intibak sağlayabilir.

İdareci Mekanizma, enkarnenin merkez olduğu Rogerian Metodu uygulayarak, onun tekâmülündeki vazifesini ifa etmektedir. İdareci Mekanizma, enkarnenin duyuş düşünüş ve davranışlarını anbean kontrol edebildiği halde, sanki bir diktafondan her an sesleniyormuş gibi ona, akıl öğretmez, fikir vermez, davranışlarını beğenip beğenmediğini söylemez fakat, süje bağlı şuuru ile ister idrak edebilsin, ister edemesin, onu bir sempatisasyon alanında tutar, yani, sıcak dostça bir münasebet kurar.

ROGERIAN METODUN UYGULANMASI :

1 — Süjeye zamanının kendisine ait olduğu ve onu dilediği gibi kullanabileceği söylenir.

İnsan ömrünün kendisine ait olduğunu, onu dilediği gibi kullanabileceğini düşünmez mi?

2 — Süje hislerini tenkide uğramadan açabilir.

Enkarnenin hisleri, sansürü gayri kabil olarak İdareci Mekanizmanın teşrih masasında değil midir?

3 — Tedaviyi yapan, süjeye problemini halletmeye matuf çareler telkin etmez. Süje seansa kendi isteğiyle yardım beklediği için gelmelidir.

İdareci Mekanizma, süjeye, intibakını sağlamaya matuf çareler telkin etmez. Süje kendi isteğiyle, dua veya içe bakış yollarıyla irtibata geçmeye çalışır.

4 — Şüphe, boğucu sıkıntı, nefretler, aşağılık duyguları gibi menfi hislerin, en evvel ifade edilmeleri lâzımdır. Bu hislerin hepsi, teslim edilir, kabul edilir, aydınlatılır. Akla uygun olmadıkları söylenmez.

5 — Süje içinde tıkanıp kalmış hisleri boşalttıktan sonra, kendisine müspet hisler telkin edilir. Emniyet, sevgi ve iyimserlik ifade edildikten ve meseleyi çözme yolları tecrübe yollu kendisine söylendikten sonra, iyileşme safhası başlar.

«Dua, daha ziyade ruhun iç âleme doğru bir gerilimine benzemektedir. Umumi yetle dua, bir şikâyetten, bir ıstırap çılgınlığından, bir yardım dilemeden ibarettir.»
«... Dua, bir nevi zihni ve uzvî istihaleden,

değişiklikten ibarettir. Bu istihale, gittikçe artan bir sür'atle olur. Sanki şuurun derinliklerinde bir ışık yanmıştır. İnsan kendini olduğu gibi görür. Egoizmini, hırsını, hatalarını, gururunu keşfeder. Ahlâki vazifelerini yapmaya hazırdır. Fikri ve zihnî tevazuu, olgunluğu kazanmaya çalışır. A. Carrel, Dua, sh. 22-30''.

ROGERIAN METODUN MÜSPET TARAFLARI :

1 — Mukavemet azalmıştır. Verilen nasihat yerinde olsa bile insan kendisine akıl öğretilmesini istemez.

Enkarne kendi gerçeğini aramakta ve İlâhi İrade Kanunları gereğince kendi kendini inşa etmektedir.

2 — Tedavi süresi daha kısadır.

Enkarnenin psikostrüktürüne uygun olan bu tabii teknik, tekâmül için harcanan zamanı kısaltmaktadır.

3 — Bağımlılık azalmış kendine güven artmıştır.

Enkarnenin serbest benliğinden gelen güven artar.

ROGERIAN METODUN MENFİ TARAFLARI :

1 — Süjenin inazisi bilinmemektedir. Tedaviyi yapan esas meselenin açığa vurulup vurulmadığından emin değildir.

2 — Süjenin ortaya koyduğu vakıalar manasız olabilir. Bunların tahkikine imkân yoktur.

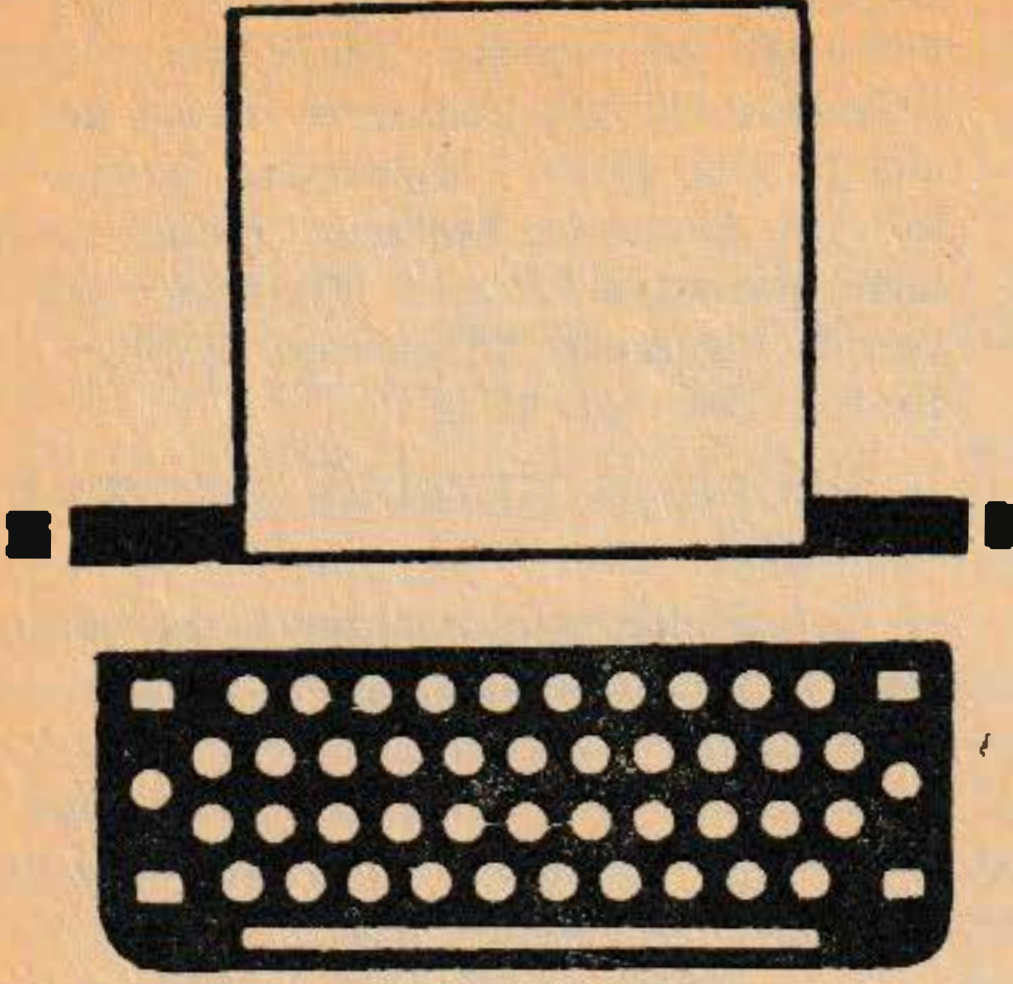
İdareci Mekanizma için böyle bir mahzur da bahis konusu olamaz.

3 — Süjenin masuniyeti, meseleye götüren mühim hususların bulunmasına engel olabilir. Tedaviyi yapan şahsı meselenin sınırlarında oyalayabilir.

Keza İdareci Mekanizma için mevzu bahis olamaz.

4 — Süje, eski alışkanlıklarına devam ettiğinin farkında olmadan, kaçamak yollarla onları kullanmaya ve geliştirmeye devam edebilir.

Enkarnenin psikostrüktürünün neticesi olan tekâmül hızı bakımından, bu husus varit olabilir. Esasında mahzur değildir. İlâhi İrade Kanunlarına ve dolayısıyla enkarnenin menfaatlarına uygun özel hallerdir.

Okuyuculara CEVAPLAR

Sayın Salih Zeki Göre - İzmir

"Pek çok kimseler vardır ki söylenen bir sözü anlamakla beraber sözün doğru olup olmadığını bilmiyerek ona inanırlar. Bunların üç çeşidine rastlanır: Kendi tecrübelerine inanmakla beraber, bu tecrübelerin hakiki mahiyetine akıl erdiremeyenler. Hadiseler karşısında ne yapacaklarını bilmiyerek hepsine inananlar. Başkasının tecrübesine itimat ederek inanan ve bu tecrübeyi bizzat geçirmiş gibi inanmakta ileri gidenler.

Tekâmülün değerini arttırmak ve sür'atli olarak irtifa kazanmak için, sizin tavsiyeniz nedir? Ne türüsü uygundur?"

Yukarıdaki güzel tasnifinizi ele alarak, müşahadelerimizin değerlendirilmesi hususunda şunları ilâve edebiliriz:

a — İnsanın gerçek kazancı kendi iradesiyle elde ettiklerinin idrakine varmakla olur. Bir hadisenin çeşitli cephelerden müşahedesi yapılabilir. Müşahede neticesinde elde edilen bilgiye derin şekilde nüfûz etmek zamana ve yeni diğer müşahadelere bağlıdır. Her müşahade edilen ve tesbiti yapılan bir hadisenin neden ve nasılına cevap bulabilmek pek kolay değildir. Pek çok unsurların bir araya gelmeleri ve icaplara uygun bir tarzda birleşerek kendilerindeki hakikati formüle etmeleri gerekir. Bu ise insanın takati dışındadır. Sezgi, bu takatsizliği kısmen telâfi etmektedir.

b — Bütün olan şeylerin hakikati ifade

ettiğini söylemek hatadır. Hadise ancak kendisinden sonraki bir hadisenin var oluşu ile hakikate biraz daha yaklaşır. Böylece ilk hamlede elde edilen bilgiyi sorgusuzca kabullenmek devamlı olarak tenâküz meydana getirir ki, bunun faydası, ziyadesiyle akıl olunmadıkça, yoktur.

c — Şüphesiz, bedeni ve ruhi imkânlarımız herşeyi görmeğe ve değerlendirmeye muktedir değildir. Topluca yaşamının gayelerinden biri de fertlerin kendi müşahadelerini türlü vasıtalarından istifade ederek (söz, yazı, san'at v.s. gibi) birbirlerine aktarabilmeleridir. Bu aktarılan önce bir «olay»dır. Sonra olayın şekli, ferdin kendi fikirleri, intibaları, yorumu ve nihayet hükmü gelir.

Eğer bir aynı akıl prensiplerine ve mantikî sisteme sahipsek, dinlediğimiz yahut okuduğumuz hadisenin idrakine vararak benimsemekte geç kalmayız. Benimseydiğimiz şey bizimdir. Artık, bu başkasının adını taşıyan bir mühürle gezemez. Elbette benimsediğimiz şeyin savunmasını yapar, ilk fikiri aşabilir, onu daha derin ve üstün mertebelere çıkarabiliriz.

Kısaca: Âkil olan kimseye gereklenen, kendi ihtiraslarına kapılmamak, herşeyi dosdoğru diye ne hemen kabul ve tamamen hata diye red etmek, bir işte şaşırıldı mı hata üzerinde ısrar etmeyerek doğruyu arayıp bulmak, hakikatin tavazzuhu için uğraşmaktır.

Selâm ve sevgiler

Sayın Şayeste Demirci - Maraş

"Ben, şu kadın halimle, insaniyetin iyi yolda olmadığını, adeta bazı felâketlerin başımıza neredeyse çökeceğini görür gibi oluyorum. Şahsen benim, dünya gailinden nefes alacak halim yok : üçü mektepli, dört çocuk anasıyım. Siz söyleyin ne olacak bu durumumuz?"

İyilik, sağlık.. demek isterdik. Ne varmış dünyanın halinde?!.. Herkes bildiği kadar yolunda yürüyor, uğraşiyor, didiniyor, eziliyor, eziliyor; hakkı, hakikati görüp gözetiyor da demek isterdik. Ama dilimiz pek varamıyor. Çok ciddi, çok hayatî, çok bizden olan bir hususa parmak dokundurmuşsunuz.

Şu bir gerçekki insanlık olarak bir bunaltıya doğru düşe kalka gidiyoruz. İçinde bulunduğumuz realitemiz bizi sıkıyor, bastırıyor, bir bakıma ezmeğe çalışıyor. Kafalarımız bencilliğimizin (nefsaniyetimizin) ihtiras ve telkinlerinin türlü fırtınalarına sahne olmakta; buna mukabil, cılız da olsa, vicdan sesimizi «enayilik, çıkarını bilmezlik» sıfatı ile duymamazlıktan gelmeğe çalışıyoruz. Çok kısa ve açık olarak durumumuzu böyle görüyoruz. Vicdanlarımızdan yükselen gerçeklere ne kadar çabuk ve çokca ayak uydurabilirsek, o ölçüde selâmet gününe ulaşabileceğiz belki..

Dünyanın her an artan sıkıntısı, şüphesiz, büyük maksatlar taşımaktadır. Bunları kestirebilmek, bilgi ister. Olayları, günlük müşahedeleri, eski hadiseleri iyi takip etmeli ve incelemeliyiz. Onlarda pek çok ip uçları var zannediyoruz.

Selâm ve sevgiler

Sayın Kirkor Demirciyan Kayseri

"Ruh ve Madde, bendeki aşağılık duygusunu kaldırdı. Aramızdaki beşeri farkların hayal ve peşin hükümden ileri geldiğini kesin şekilde anladım. Teşekkürlerimi kabul buyurunuz. Yaşım 42. Yeniden, 2 sene den beri doğdum. Mecmuanızla ilk karşılaşmam hakiki doğumum oldu."

Diyor, ve aşağıdaki suallerinize cevaplar istiyorsunuz. İşte cevaplarımız :

1 — Ruhlar, bedenli ruhlara (insanlara) devamlı tesirler gönderirler. Fakat bunlar bir nizam ve maksat dahilinde olurlar.

Herkes ihtiyacı olan tesirleri alır. Yüksek düşünce ve dürüst ahlâk, alacağımız tesirlerin vasfını yüceltir.

2 — Ruhsal olayların zuhuru bir çok şartları gerektirmektedir. Temiz bir muhit, kudretli ve liyakatli bir medyum ve insanların ihtiyaç dereceleri başta gelen şartlardır.

3 — Ruhlar rüyaların sembolik ifadelerini kullanarak da bizi ikaz eder ve yol gösterebilirler. Bu usulü çok kullanılmaktadır. Zira rüyanın tesiri daha derin ve ferde daha yakın olmaktadır.

4 — Radyestezi, bir ağaç çatal yahut sarkaç vasıtasıyla toprak altında bulunan madenleri bulmak veya insan vücudundaki hasta bölgelerin teşhisini yapmak san'atıdır. Her radyestesizt medyum tabiatındadır.

5 — Çok doğru!.. Dinler yüksek ilâhî tebligatlardır ve bütün insanlığa indirilmiştir. Selâm ve sevgiler

Rölativite

(3. sayfadan devam)

Bilfarz, ben şuraya bakınca kırmızı bir renk görüyorum ve zannediyorum ki, orada «kırmızı» bir «şey» veya nesne vardır. Halbuki, fizik anlayışa göre, durum hiçte böyle değildir. Ashında, orada «kırmızı» bir «renk» yoktur. O noktada sadece kırmızı renk «intibamı» verdirecek bir ihtizaz (vibrasyon) mevcuttur. Bu ihtizaz, göz, sinir sistemi ve beyin vasıtasıyla «ben» de yani «şurda» bir renk intibai uyandırmaktadır.

İhtizazın saniyedeki titreşim adedi (frekans) değişecek olursa, bu taktirde bizdeki renk intibamında da bir değişiklik olacak ve böylece biz kırmızı yerine meselâ mavi intibamı almaya başlayacağız.

Sesde de aynı hususlar caridir. Gözü müz gibi kulağımız da bizi adeta aldatmaktadır. Meselâ bir çingirak çalındığında, ashında, o noktada bir «ses» mevcut değildir. Zira, ses dediğimiz, doğrudan doğruya havanın ihtizazından ibaret bir dalgalanıştır. Sesin hızlı veya yavaş oluşu onun yüksekliğine (amplitüdüne), kalın veya ince (tiz ve pes oluşu) ise dalga uzunluğuna tabi olan bir hususdur. (Şekle bakınız.)

(Devamı var)

DAMLALAR

*Bir hiçlik doğdu
İçime....
Dünyalar kadar büyük;
Korkunç.
Beni perişan etti.
Onun yerine
Sevgi
İnanç
Güneş doğsaydı ya...
Yahut Tanrı bana
Tüm güzelliklerin
Sevgide olduğunu
Öğretmeseydi ya...
Bunun için ona gücendim.*

*Simsiyah ışıklar çıktı
Gözlerimden...
Bir dikdörtgen olup
Her kenarı sonsuza
Doğru uzaklaştı.....*

*Acaba ışıkların yolu
Kaderimle mi ilgiliydi.*

*Sonra bir mavilik belirdi
Belli belirsiz
Kayboldu.*

H. Ö.

Rüyalar ve yorumları

(33. sayfadan devam)

bir okuyucumuzun rüyasıdır. Aynen veriyoruz:

«Kendimi küçük küçük tepelerle dolu geniş bir arazide görüyorum. Her tepede bir ateş yanıyor ve ay ile güneş aynı zamanda parıldamaktadır. Rüzgârın tesi-

riyle alevler uzanıyor, eğilip bükülüyor. Birden güneşten ateş parçaları düşmeğe başladı. Bir kısmı tepedeki ateşlere düştü. Alevler göğe yükseldi, rüzgâr arttı ve ateşlerin çok uzun alevleri kollar gibi birbirine kavuştu.

Korktum ve Allah! diye

haykırdım. Birden o tepelerin etrafında halay çeken türlü kılıkta insanlar gördüm. İlâhî gibi şarkı söylüyorlardı: «Biz seni bekliyoruz, sen bize gelecek-sin!..» Kimdi gelecek olan, bütün bunlar neye delâlettir? Bilemiyorum.»

(Devamı var)

Bir şarkı

(7. sayfadan devam)

lerini biliyoruz onun; ne saraylarını, ne de zindanlarını görmüşüz. Gene de sonluluk, sonsuzluk üstüne, hayır ve şer üstüne, insan iradesi ve alinyazısı üstüne sonu gelmez yorumlar yapıyoruz.» Ve ben 19 yaşında, bırakın bilmediklerimin neler olduğunu şuuruna varmış olmayı, daha bilmediğim şeylerin büyük bir kısmının varlıklarından bile haberdar olmadığımı hayretle öğrenen biri olmama rağmen bu yorumlamalara katılıyor. onları değerlendiriyorum.

Şu diyorum çok uygun, bu o kadar yerinde değil. Bana ve bütün insanlara bu yetki nereden geliyor? Bu olup bitenlerin bizle ilgisi nereden çıkıyor?

Dünya bizden ürer... Gördüğümüz her şey bizim dışı doğru büyüüşümüz, kendimizden ötelere artışımızdır.

(1), (3) Selâhattin Batu, Mızımızlar Üstüne. Varlık dergisi, sayı: 632.

(2) Doç. Dr. Bedia Akarsu. 10/X/1964, 'Platon Semineri' dersinden.